

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

დროშა

განი
№ 5 1977 წ.

საქართველო საზღვაო

გოგი გუგუშვილი (პარცხნივ) და ჭუტუ ჰანტურია პორტში.

ფოთელი დოკერები.

ჭუტუ ჰანტურია პორტის ამწესთან.

ნავსადგურის გასწვრივ გრძელ ზოლად გაიმუ-
ლან აწყობები. ზომადების ტრიუმფიდან საწარ-
მებისაკენ რიტმულად მოძრაობენ გრიფერები,
მიმოდიან ავტომტვირთავები და ელექტროაწვეები.
შეუტყრებლად მუშაობენ პნევმატური მეტროთა
ვეები.

საქართველოს საზღვაო კარიბესთან, როგორც
ფოთის ნავსადგურს უწოდებენ, ყოველწლიურად
თავს იურის ჩვენი ქვეყნისა და მსოფლიოს მრავალი
სახელმწიფოს 400-მდე დიდი ხომალდი. მათ ტრი-
უმფში ნახავთ ნახშირსა და სხვადასხვა ლითონს,
დაჭრებსა და ავტომანქანებს, სიბინჯს, შაქარს,
ბოქსიტებს, მანგანუმს...

ნავსადგურის მეორე საწარმოო რაიონი ჩატვირ-
თვა-გადმოტვირთვის ძირითადი უბანია. ამ უბანს
უკვე მეოთხე წელია ხელმძღვანელობს 38 წლის
ინჟინერი, კომუნისტი ჭუტუ ჭანტურია.

სოფლიდან ჩამოსული უმაწილი ფოთის ნავსად-
გურში პირველად მეტროთავად მუშაობდა. თავდა-
დებულმა შრომითა და ოსტატობით მალე მალა-
კვალიფიციური მეთაფე გახდა. ნავსადგურში მუშა-
ობას ჭუტუ ჭანტურია კარგად უთავსებდა სწავ-
ლას: მან დაუსწრებლად დაამთავრა ოდესის საზღ-
ვაო ფლოტის საინჟინრო ინსტიტუტი.

ჭუტუ ჭანტურია რამდენიმე წელი ნავსადგურში
ინსპექტორად იმუშავა, ხოლო 1978 წლიდან მეო-
რი საწარმოო რაიონის უფროსად დაწინაურეს.

იმ ხანებში საკმაოდ მოკვდილებდა შრომითი და
საწარმოო დისციპლინა, არარაციონალურად იყე-
ნებოდნენ შექანაშემებს, მოუვლელიობის გამო ხშირად
ჩერდებოდნენ აწყობებს.

ჭუტუ ჭანტურიამ, პარტული ორგანიზაციის
მხარდაჭერით, საუკეთესო მექანიზატორი კომუნის-
ტები მიამხარა აწყობებს. ამას წინაშე მიეღმა კო-
ლექტივმა ამოცანად დაისახა: არც ერთი საათი მო-
კლდნა, არც ერთი ჩამორჩენილი მეორე საწარმოო
რაიონში!

სამუშაოზე რომელიმე შეამწის საპატო მიზეზით
გამოუცხადებლობა ახლა უარყოფითი გავლენას ვე-
ლარ ახდენს ცვლის ნორმალურ საქმიანობაში ამის
საწინდარი საქმის სიყვარულში, მინდობებში, კა-
დრების მრავალპროფილიან მომზადებასა და წროთ-
ბაშია.

სამუშაო დღე დამთავრდა.

აუსტეტენ თბობავლის ჩტაროსნულ გრავის.

კიათურის მნგანუმი.

გამსხვილებულმა კომპლექსურმა ბრიადებმა ხე-
ლი შეუწყო სამუშაო დროის გამოყენების მკვეორ
ამაღლებას; საათობრივი ნორმების გამოიმუშავება 27
პროცენტით გაიზარდა.

გამოცდილება, პირადი მავალითი, შეუპოვრობა,
ხალხთან შეტდრო კონტაქტი, ზუსტი ეკონომიური
ანალიზი—აი, რამ შეუქმნა საყოველთაო ავტორი-
ტეტი ახალგაზრდა ხელმძღვანელს.

„ხმალი დეტაითთულია დროზე ადრე! — სა-
მუშაოს დამთავრების შემდეგ ხშირად გაისმის ხო-
ლმე ასეთი პატაკი და ჭუტუ ჭანტურიას ეთაყუება,
რომ მისი ბრიადა ფოთის ნავსადგურში ერთ-ერთი
ყველაზე მოწინავე კოლექტივაა.

ამ კოლექტივის მტკიცე გაღაწყვეტლებათა, ახალი
შრომითი მიღწევებით შეიგებოს დიდი ოქტობრის
სოციალისტური რევოლუციის მე-50 წლისთავს.

ალმისანდრა საბკომის ფოტო.

მიწიდან მოიჭენესასიეთ წამოსტარი მებრძოლები
ფიჭირი დახებით მაშინვე შეობრტყენ ფურცლის.
ერთდროთა ცოცხლად დარჩნულ ფაშების,
როსლანისაგა კვებულა ნაჭირი ჩაჩარაი პირი,
მუხლებზე ფაშობილიყო და ზეცისზე ხელ-
ცაპარბოლი შინისაგა გაკაბულა.

— ეს ფულადებული ახლავა წაუცავთ ნაწალ-
ში. მოდენ პარეიეთ გვირდებია — უბრძანა უცე-
როსმა ლიტენანტმა ორ მებრძოლს, მიწაზე და-
როსი გვაშებს დახელა და სწრაფად დასმია, — ამ
სამ გერანტმა განაშეშა დაგალით!

კაცა მის შემდეგ დროსტების ძლიერწურს უა-
ნა მხრიდან საბრძოლო საბურველით დატვირთულ
ფურცრონი შიავდა.
ის-ის იყო გარი გაღო და მოგებულთ ამხანა
გონაწული ახალდროსლებს ვადა მისაღებოდა,
როს საცესხელ წერტილს სიტყვაპავეთ შეიცავდა
ფაშისტების ტანსაქმელში გამოწყობილი ბავების

გრძელი ჯერბით აღექსნადრე მუსიევი შეურტრე-
ლად მიიწედა წინ და მესურბერ „ავაშა“ ძახილით
მიიყოლებდა მებრძოლებს.

ამ მებრძოლების სამავაეულ ნიშანავეულ ნათ-
ლად მტევნებებს ის საგულთხმხო უტყარი, რომ წო-
ვროსილების განთავისუფლების შემდეგ აღექს-
ნადრე მუსიევი, თავისი ოცუფლის უველა წევრთან
ერთად, შიავარობის ქალდეგებზე წარაბედა.

ისხარღებს მალე ახალი სისარულ მიგზავა: რა-
მდენზე დღის შემდეგ სოფელ კრატაუკოა განლა-
კებულ მებრძოლებს არმიის პოლკადარეულობის
უფროსი პოლკოვნიკი დროსნი ბრედენე ეწეოა.
ნოვროსიისკის შტურბანს წინ საბჭოთა კავშირის
კომუნისტური პარტიის რიგებში მიღებულ მებრ-
ძობებს სახეიწი ვითარებაში ვაიდებათ პარტი-
ბლები.

ამ მებრძოლთა შორის ჩვენი თანამებრძულე, ახ-

— მე იმ დღედაცაიის წევრა-ახალდო; რაგებულავ
საკარებოლდენ სამაშაღობა მიიღო ნოვროსი-
ისისათვის ლენინის ორდენობა და კოქეისი გარ-
კლავისა მუდლის გადაცემის ზეშობი.

მისოფურ წამით შეიტრდა და გახარია:
— ნოვროსიისკში კიდევ უმეტად ჩვენი პარ-
ტიის ცენტრალიური ქოშტეტის ვენერაბელურ მინ-
ანს ლენინი ოლას-მე ბრძენებს. ონი გულბობილად
მოხსნულა. როცა ჩვენი დღესტების ქოქოქოქო
წევრმა კმაყოფილებით აღნიშნა რომ სპარტაკე
ლოში აშემადა ანტიბოლშევის წინააღმდეგ მკაცრი
ზომები სორეცხელად, ლენინი ოლას-მე მაშინ-
ვე ზემოხიდა ითობა, მერე უკმაყოფილონი არ არ-
იან ოსინაი?

აღმქნადრე მუსიევი ისევ შეიტრდა წამით და
მაშინვე გახარია:

— მით ვინ უფურბებს, — ახლა მე მივარბებ
ლენინი ოლას-მეს, — ასებოები ერთფურელია და.

გარდასულ ღვაწლს

ხელუებმებრი.
ახლა ფურცრონი მისაღული საბჭოთა მეომრები
წამოაფრავდენ.

მტკიცაა გრაილმა ზედიზედ რამდენჯერმე გა-
ყურა ვარცხნი.

მალე უველაფერი მიწუნარდა, უცურეთ სინებლში,
მოღრღესი სახეცომებთან, მოლაგბეკის ველზე
შხმულად ამოვარდნულა ტვენა ქარის ძლიერი ზუ-
ზუნდა ამბანებდა ვარცხნი.

ფაშისტებმა, ოკუპირებული ნოვროსიისკი, რო-
მელიც მთელი კავკასიის დაცვის ვანაბედად მიან-
წადა, მოუვალ ციხისმებარედ გადაქციეს.

მტკიცა საგანებლად ვანაგრა ნავსადგური. ქა-
ლქის თითოფულ კვარცხნად კოლმებრტყე თავ-
მოყრდელ იყო ათასზე მეტი ჯარისკაცი და ოციდე-
რი, 60 ტვიპიფრტვიევი, 250-მდე ქვეშები და ნაღ-
მსატყორნი.

1948 წლის სექტემბერი იღავა.

მე-18 არმიის 318-ე დივიზია, რომელშიც ლი-
ტენანტი აღექსნადრე მუსიევი იბრძოდა, ნოვროსი-
ისკის მისაფრთხილად „მცირე მიწაზე“ საწლავო
დენსაბეზისთვის ეწეაღებოდა.

და აი, შეტრბანს დაწვების წინ საგანებლად მოწ-
ვეულ კრებულ აღექსნადრე მუსიევი, რამდენიმე
ოანაპოლოსებთან ერთად, საბჭოთა კავშირის კომუ-
ნისტური პარტიის რიგებში შევიდა.

— თუ ნოვროსიისკის განთავისუფლებისათ-
ვის ბრძოლაში დავეცემით, კომუნისტებმა ჩავთ-
ვალეთ! — ასებო იყო თითოფული მათგანის მტყი-
ცე ვადაწვეტებლობა.

სუბი ცეცხლები დაღ და ღამე გრძელდებოდა
ნოვროსიისკისათვის ბრძოლა, ხუთი დღე და და-
მე ამხედრებულ შეტყობასათვი უნათებდნენ ზვან
და ხომდე ბურგად ედგნენ მხარში მებრძოლებს
არმიის სარდალ კონსტანტინე ლესელიძე, სამხედ-
რო სამების წევრი ვენერაბელი სემიონ კოლჩინი,
არმიის პოლკებანეულობის უფროსი პოლკოვნი-
კი ლიონი ბრედენე.

ლიტენანტ აღექსნადრე მუსიევის ოცუფლს და-
ვლებმა მიეცა, რომ ნოვროსიისკში სასწრაფოდ
დაცავებოდა უაღრესად ტრატატეფული პუნქტ-
ცეცხლის ბურტი. ამოდ ცდილობდა გაათრებუ-
ლად მტერი ლენინ მეომრების შეტრბებას, მათ დეი-
რგანებებსა და ზღაშში ვადაყარას.

ბრძოლებში წარბოხი ლიტენანტი პირადად მა-
გალითით ადარებოვანებდა მთელ ოცუფლს. ხელ-
უშემატების განაწულად ტყორცნით, ავტომატის

ლა უკვე უფროსი ლიტენანტი აღექსნადრე მუსი-
ევის იყო.

გრძელი, დენისთი კვაბლით ვარცხული და უკ-
ველ ვარჯ სისხლით მორწყული ზეა ვანვლო, შე-
მართოლო ავტომობით ხელში, აღექსნადრე მუსი-
ევი.

მისი ავტობატი შეტრბინებით ავღენდა მუხრის
ფაშისტებს ყირიშის, ჯერჩისა და ტანწინის ნავგარ-
კუშმულბებზე, დაურტლად მიიწედა წინ ანაშაში
და მალგაბეში, ეტეტიგენში და გროწონის მისად-
გომებში, „მცირე მიწაზე“ და „მცხედლოვან მიწა-
ზე“...

ლიტენანტი, საქვენილ ცნობილ მთრადელი
მოსახლს, მტრის ვარცხოცის ვარღვევის დროს აღ-
ექსნადრე მუსიევიც თოხმებტი ქრბოლმა მიიღო.
მათ შორის ოთხი მძიმე ჭრილობა-საშტეტი.

მართალია, მარტვენა ხელი საწულადღელ დაწია-
ნა, მაგრამ ველო, მებრძოლის ველო, რწუნა და
კომუნისტის სიმტყეცე არანაფლს დაეყარვას.

გადაიღარა ტვიცისფრად ჩავაშეშლა ზეცამ, მოწ-
მენდელი ციდან შევიდობის მუქე ამოანა და ის-
ევ ჩვეული სისხნებით ჩაბნა შემოქმედებით შრო-
მასი საშობოლს წინაშე ვაღმობებლად წარბოხი
ვატყავა.

აღექსნადრე მუსიევი ამჟამად თბილისის ოცუფ-
რთა საოლქო სახლთან არსებული სახმედრო-სა-
მეცნიერო საბჭოს წევრია, არჩეული მე-18 არმი-
ის ეტეტირთა თბილისის სექციის საბჭოს საპტი-
ციწარად. ასრულდებენ ომის ვეტირების კომიტე-
ტის დავალებებს.

თბილისის საქარწნი რაიონის სახალხო უნივერ-
სიტეტის რეპტორი აღექსნადრე მუსიევი მთელ თავ-
ისი ცოდნას, ბრძოლაში ვადგროვად გამოცდილუ-
ბას, მთელ ენერჯიას სახალხო ამხარს ახალგაზრ-
დებს სახმედრო-სატირტოტული სულსკეცეობით
აღვარდის კეთილშობილურ საქმეს...

— უკანასკნელ წლებში რა იყო ეტეტირების დღის-
შესანაშენი? — ვეკითხებოდი დიდი სამაშული ომის
ვეტირანს აღექსნადრე მუსიევის.

საათო მეტია, რაც ვახუშტობი. ვურტყანში და-
ხაბებულ და აღრბილ ურბანაქანებს ქართული
თავის შრომალევი ტენად ვაუღებოდა. სწრაფად და უ-
პრესად, ზუსტად და დაყოწიერად გამოიტყვენ
აზრას.

— მეტრი რამ. მაგრამ მინდა ვაგველო 1974 წლის
სექტემბერი, — ვეფუნებნა აღექსნადრე მუსიევი,

რაც მოვარია, მათ წინააღმდეგ მიმართული მკაც-
რი ზომები საბოლოოა. ამიტომაც ღლინციმ-
ბანი, რასაც არტსულბების ხელმძღვანელობა აზრ-
კიცულებს, პატრონმა მოხალხობის ყოველმხრივ
დახმარების პოლოლს. ასებო კი ურბანებსობა
ვევლად ნათლად დავინახეთ რაკაკი ვადაცხრა
სახე წაროდო ოლას-მეს. ამ მსაყოფილების დამი-
ვლმა მეტი გრწმენა და კიდევ უფრო ნათელი მისა-
ვლას იმედიანი სისხარული შეგვტყდა.

ფეხზე წამოღავა ორდენებობა და მელლებით
მეტირდამეწეებულთა ვეკაცია, უღრულოლო ზეცას
ახლად და ისე დამოაფრია საქმეცხი.

— აი, სწორედ ამ ნათელ მომავალს შეწრებრ
სიცოცხლედ სახლის გულბენი უკვადებდა დარჩე-
ნილმა ვეტირებმა, საბოლოოდ დღებმა მათ, რომ-
ლებიც დაიცუნენ საშობოლის თავისუფლებისა და
დამოკიდებლობისათვის ბრძოლაში!

აღმქნადრე ჩინოვნიკი

ა. მუსიევი და მისი ქალშევილი ნანა უცნობი
ჯარისკაცის საღვლავან თბილისში.

მისიან პრეპარის ფოტო.

ქარხნის ეზოში.

ინერტიზმად დრდა, მიუხედავად იმისა, მაშაშინი ცოტა გაიკოდა და წყისო, ხედავდა ადრევე, რომ ლექტივი უამრავი საშუალო და პირდაპირად ახა ვის სცალიაო...

ამ სიუჟეტმა ერთხელ კიდევ ჩააფიქრა გიზო. აკრავდა იცოდა რომ „სტატა გაემაჟა“... იმის მოგონილი იყო, რომ დასწრებით უნდა საშუალო დროულად მოთავსება და მერე ახაშაშინი მოხლოების მოხანალოდ უნდა იყო უსწრებელი... წერილი ფრანგულად დაქვეს, ზინიშენ ჩაიხლო ლექტურის დრო ჩარხის კრილიშ შეუშვა და დანადგარი ჩართო.

რა გზითაც არ უნდა შეხვიდნენ სამაქროში, ამ დღეს ვერც გვერც აუღლი, ვერც თვალს აარიდებო, წლებს მანძილზე იგი ასე მერც აღდგა დახს ქარხნის ყველაზე თვალსაჩინო ადგილს. დღემდე დაწკაპუნებული ერთი და იგივე აღმართები ისე შეუცვლეთარია, თითქოს რაღაცის გავადლებენ, რაღაცის გიხსნიან, რაღაცით გაფრთხილებენ. ეს აღმართები, ხეობილებების ეტეტირის სტანდარტური მოძრაობის სახელებიანია მონაწილენი არიან.

შეხვედა არც კი ახსოვს გავიო ცნობის, თბილისის 28 კომისიის სახელობის მანქანათმშენებელი ქარხნის საინსტრუმენტი სამაქროს ხარაბის, რადიოს დიდებს ეს დავა აქ. ფოტოპრობები ყოველ დღითი ცოცხალი აღმართებით თვალში შესციქვრიაან ახლგაზრდა ხარაბის და ყოველ დღითი რაღაცას ავადებენ, რაღაცისაკენ მიუწოდებენ...

იმ დღეს შეფიქრებულში გამოვიდა სამაქროდან გიზო ესკია. ახალი დეტალების დამზადება დადავლებ: ხეი დღემდე 3600 ცალი რთული დეტალი უნდა გამოეზარდა. ახა ხარაბის რისი ხარაბის თუ დეტალები არ გამოეზარდა; მაგრამ ხო-ჩემ ის არის, რომ ამ თითისტოლა დეტალზე, რომელსაც სოპლოს ეძახიან, ხარხანი ხეღლი უნდა

ამოქრა. არა, არც ამ სიძნელისა ეწინა გიზოს უფრო რთული დავალებებიც შეუსრულებია, მაგრამ ყველაფერი ახლა დროზე იყო დამოკიდებული: დავალები პირნათლად რომ გაეწადებინა, დღემდე 800 ცალი დეტალი მანაც უნდა გამოეზარდა. არადა ამის მიერ დროულად და მავალი-არისხოვნად დამზადებულ დეტალებზე მნიშვნელოვანი იყო დამოკიდებული ახალი სასოფლიო-ქარხნის მანქანის გამოშვება. პირველი თვეები ეგების შეუსრულებლობას უნდ დავებეს, ახლა მივიღე ქარხნის პირებლებს დავა იყო საქმეო. შესძლებდა კი ამის გაეთქვინა? ახლგაზრდა ხარაბის ამ თვეში ძალიან უნდოდა ახალი მიღწევებით აღენერნა, ხანმოკლე დიდი ქილო — საკვირროსი დადავალი წიითი დროშა, ამასწინაა იგენმა რეპაბლიკამ რომ მიიღო.

ქორე დღეს უფინია მივიდა ქარხანაში. დადეს წერილი, რომელიც გუინის სადაშის შინ დავადებდეს, პირველი გულის კიბეში ჩარჩინოდა; ჩარხთან რომ დადგა და ჭიბიდან საქმეო ნახა — ამიოლი, დღის წერილიც თან ამიოცა.

გიომ კონვერტიდან ითხად დაქვილი რვეულის ფურცელი ამიოლი და სწრაფად დადავლო ამიოლი წერბოს.

ახაშინი გაზაფხულის თბილი ამინდები დავსი,

— სიძემქმ მ მილიმეტრი, დიამეტრი 10-მილიმეტრის — იხე ჩაილაპარაკა ხარაბმა. გვერნებოდა ჩარხის ესუსტებო.

ლიონის ბრძელო შედაპარზე ყველილი ბურბუშული დავცივდა. ამბოდა ამ ბურბუშულმა გიზომ რამდენიმე ცალი დეტალი მოშრა და ჩარხი გამოართო. სათითაოდ გავიშა ყველა დეტალი. არ მოეწონა, ჩარხზე დამატებული საზოგადოებრივებზე რაღაც ცფურები შეცვალა და დანადგარი ისევ ჩართო. კვლავ რაღაც არ უფინიდა დეტალს, მეტე სიზუსტე და რატობა იყო საქმეო.

გულიშეუბრთი ჩაყრიტებამ, დეტალურმა გაანგარიშებამ, ახლგაზრდა ხარაბის უცხო ნაცუბა ხეღმა ბოლოს თავისი გაიტანა: დეტალი ზუსტად და მოხდენილად დამუშავებული გამოვიდა.

— ასე თუ ვიმუშავებ, ხეი დღემე მართლაც ყველაფერს მივასწრებ — კვლავ გაეხსებია ჩარხს გიზო.

ისევე დღისაკენ მიღებული შარათი გაანგებდა. გიზო უცხო ოცდაათი წლისა მხრითელდა, მაგრამ მანაც მავწივითი მოგონებებს ხოლმე შობილები; ამიტომაც არის, პარასკივითი, საშუალოს დღითარების შემდეგ, პატარა ჩემოდანს რომ დავადებეს ხოლმე ხელს და მოულოდნელად შობილებს წამოვადებდა თავზე.

ამერეც კი ვერ წავა, ამ დღისიდან დეტალიც ვერ მიტოვებდი ქარხანაში რისი ბილინების საყრები ახალი მანქანა უნდა ათავისო და ეს დღეი სავსე მანქანე არის დამოკიდებული.

მაგისოში გიზოს ბერეჭერ უნდაეს ჩოგარ ექაჭურებოდნენ ნაცუკოვლი კოლმურებები ჩრის ბილინებს, ჩოგარი წყურებით რისცხადებდნენ მას და რძე მანაც ცქებოდა ხოლმე. ამხოც, ჩოგარ ოქმანებოდა მოსუცი მრეცხავი ჭოტო, რიცა ფერის წინ უმრავლ გასარეცხ ბილინს დავუვაებოდნენ... ნეტა ცოცხალი თუ არის ჭოგარიც სოფლიდან წამოვიდა, მის შესახებ არავერი სმენია გიზოს.

საქმეში გართული ხარაბს ახლა ის დღეები

საზარად საგოზოები

ამ მცირე წერილში ჩვენ გვივდა მოგობრობა ქართული პარტიზნის დღევანდელი ვაგარის შესახებ, რომელიც დიდი სამშელო ომის წლებში იტალიაში იბრძოდა, ომის დამთავრების შემდეგ კი თავისი ზედი პარტიზან მართა პერსონალური დავა აქამდე იტალიაში ცხოვრობს.

იმ ბოძიკარ დღეებში ქართველ პარტიზანებს სამიოდვე ედა ვერდებოდა იტალიაში პარტიზანი მართა პერსონალი. კორეებმა მართა პერსონა ბეგნი ქართული პარტიზანი გადაარჩინა სიცილიის, სკუთარი სიცილიის რისიტი ბეგნიჩერი ისინა გაიარევისაგან ისინი. მართა და ლავრენტის სეფარული ბრძოლების ქარცეცხლში დაიბადა და ისინი დაქორწინდნენ.

მართა პერსონა და ლავრენტი ჭაფიჭიძე ახლა იტალიის პატარა ქალაქ ინტრაში ცხოვრობენ. აქ გამოავლდა ჭაფიჭიძების ცერა. ლავრენტი საშუალო მოკლევა იტალიაში იგი და მისი მუდღე მართა — იტალიის ომისისტურ პარტიის წევრები არიან ვაგიშვილი ლავრენტო ჭაფიჭიძე მიხიანს უნივერსიტეტიში სწავლობს, ხოლო ქალიშვილი ქულიანა — კოლმეში.

— ჩემი ქვეყანა, შობილოფერი რაზე უნდა ვნახათ, ავიტოლებოდ უნდა ვნახოთ! — ხშირად ეუბნებოდა ლავრენტი თავის მუდღელს.

— ენაშთო, მეც ძალიან მიწებრეცხეს... კვერს ურავდა მართა. დავაც ვსანტრული დროც იტალიაში ჭაფიჭიძების ოჯახი საქართველოში ჩამოვიდა. ამ მათ დადგენე ურავრენის დავმა, ნათესავები, ახლობლები, მეგობრები, თანამებრძოლი ქართველი პარტიზანები... ჭოგარა, მაგრამ მუდამ ახლგაზრდა თბილისი, თავისი შვენიერი პრესტიჟებით, ქუჩებითა და მოედნებით თბილი შეგებვა ტიპული სტუბრები.

ცოცხლების ყოფილმა თანამებრძოლებმა გრილო ნაღობიშვილმა და ნიკოლოზ კვერცხეშვილმა სტუბრებთან შეხვედრის დროს ბეგერი ამ მოგონებს იტალიაში ერთად გადტანილი ბრძოლებიდან, გაანგხნეს იტალიელი მეგობარი ფეიციტი.

— ჩვენი ფილმები, ჩვენი მამაკი ფილმები! — ერთხმად იმეორებდნენ მეგობრები.

— გვიმანებლუმა ერთხელ ცხარე ბრძოლა გაუშაფეს პარტიზანებს და პატარა მთასთან ალყა შემოარტყეს. პარტიზანები თავიან უსწრებდნენ მისწინდნენ თბიდან ეტლიდან სურსათი. სავალი მდგომარეობიდან გამოიკალი არსიდან ჩანდა.

გახსენდა, როცა ქარხანაში გულმოდგინედ ეცნობოდნენ სკკ 111 ერთობის გადაწყვეტილებებს ერთობაზე ხაზგასმით აღინიშნა, რომ ჩვენი სოფლის მეურნეობის შემდგომ განვითარებაში ერთ-ერთი გადაწყვეტი მნიშვნელოვან ენიჭება მწიწათმოქმედების დარგში მექანიზაციის დონის შემდგომ წრეზე აღმავლობას.

ამ მოტივს წარმატებით გადკარგა თავისი საბაბო მწოდელი თბილისის 26 კომისიის სახელობის მანქანათმშენებელ ქარხანამაც უნდა შეეცანოს.

ქარხანა უშუალოდ სოფლის მეურნეობას ემსახურება სწრაფად აქ მდებარეობა ჩაის საკრეფო მანქანებზე, უწყობს დასამუშავებელ და სხვა სახის სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღებს, ახლა მიღწევის სარეცხი მანქანის წარმოებაც უნდა დაინერგოს.

ბიღონის აარტები მანქანა, ერთი შეხედვით, თითქმის დიდი საქმე არ უნდა იყოს, მაგრამ

— მოცემარები, — შესთავაზა გოგინა, — ხაზშიაო დედ დამთავრდება და მოვალე მოვებარებო...

გოგი დაყოფილი გოგის მეგობარია. ორივეს ერთი პროფესია აქვთ, ქარხნისად უკველითის ერთად გამოდიან, სასადლოშიც ერთად არიან, კლინიკაში. სამაქროში კი საქმით არიან გაართულები და მშვედვითა ზედებიან ერთმანეთს.

ახლა ამ მშვედვითი განსაზღვლა გოგინა და დარული გულისკმა იასარა მეგობარს.

— რაღაც არ უნდა დამაქვდეს, დავალებას შევასრულები. გოგის არ უყვარს სიტყვაწარმოება. იცევის და შესარულებს კიდევ. იგი კომუნისტური შრომის დამკრეფია.

მირადე ყოფივამ ვეღლა 'გაყოცა თავისი სიტყვა ახლაც შესარულა და გოგო შევასითვის ახსნაპროს ახალი სამაქრევი მერეო დღესვე დამაწავა.

გოგო ესკავა (მარცხენი) და მირადე ყოფივო.

ვეპარხანო ილიაგოიან

გოგინა კარვად იცის, რა ჯანა ადგილი კომმუნისტებს ამ მტრად საპრობო ბიღონების გარეცხვაზე, რამდენი ძვირფასი დრო და ენერგია ეკარგებათ მათი წესრიგში მოსაყვანად.

მამა ხშირად ეტყობოდა გოგის: ბიჭო, ამ ჩაის საკრეფ და უცრობის საქმეებზე მანქანებს რომ ვადაუტყე, ერთი სთინდის სათიხნი მანქანაც ვადაუტყე, რაღაცაში ხომ უნდა გამოაღდე შენს სოფელს, ჩაი და უცრტენი ჩვენიან რომ არ მიდის, ხომ არ დავაწყობაო.

ახლა სოფელში რომ ჩავა, მამას სახისბარული ამბავს ჩაუბნა: სთინდის სათიხნი მანქანისა რა მოგახსენო, მაგრამ ბიღონების სარეცხს მანქანას კი მალე გამოგვავანინო. ეს ამბავი მოხუც კოლეცია გაუბარებდა.

უცრტენი მხარზე ვიდაცოვს მძიმე ხელი იგრძნო გოგინა, მიიხიდა და გოგი დაყოფილი დაიწახა.

— ხანძრისი ხელთი უნდა ამოგზავნა — შეეცითხა ახლადმიხული და დეტალა აიღო.

— ჰი.
— მოსაქრებ?
— უნდა მოვასწრო, დავალებამა
— გუშინ მირადეტი ამბობდა, რაღაც ახალი, მოხერხებულნი სამაქრევი ვაგვეთო, ამ დეტალზე ჩემი სამაქრევი მალე არაბნის თვითონ ამოქრისო.

მირადეც ყოფივო, ლინინის ორდენისთანა ხარატი, გოგის მეგობარა მუშაობს. გუშინ თვითონვე ელდაბრდა, ამ სიხალის თანობაზე, მაგრამ ახლავაზრდა ხარატი მირადესთან გოგინამა წიწარეული მოთავალის საქმეზე იტყვი. ამტო სამაქრევის დამაწყვება ხომ არც იტყვი ილია, ამას დრო სჭირდება, გოგის კი დროს დაყარება არ შეუძლია.

... ოქროსფერი ბურბურულია სქლად იღებს ჩარბის ბრტყელ ზიდამარს, უკველ 26-30 წამოი გოგის ჩარბის მზარევი ჭროლდენ გამოქვდი დელის ტოლა დეტალი. ამ დეტალების აზობილი და ფორმა სანდომოდ არის დადული. ახალი სამაქრევი საქმეს შესანიშნავად აკეთებს.

გოგის უაჯე შვიდი წელიწადი თავის ჩარბთან მუშაობს; ამ ხნის მანძილზე რა ხასის სამაქრევი იარაღი, დეტალი არ დაუმუშავებია მას, და არავის ამსობს, რომ გოგო ესკავის ნაწილებს რაიმე ხნეი მქონოდა. მის მიერ გარჩეული მეტი დეტალი აწუბოდა ჩაის საკრეფო მანქანებზე დალად დაწავარდობენ რესპუბლიკის ჩაის ლაბორატორიეში და მეთოდ ბუნდელის მერტე წლის მიჯნებს გოლიათური ნაბიჭებით ლაშქრავენ.

ახლავაზრდა ხარატი დარწმუნებულია, რომ ეს ახალი მანქანა, რომლის პატარა დეტალსაც ახლა თვითონ ქმნის, დიდ სამსახურს გაუტეხს ჩვენს მეტსოველებებს.

სოფლის მეურნეობას — გამართული ტექნიკა ახეთია პარტიის მოწოდება. ახეთია ხალხის მოხოცი და მოწოდებებს მიუღლი არსებითი ემსაურებით გოგო ესკავა და მისი მეგობრები 26 კომისიის სახელობის მანქანათმშენებელი ქარხნიდან.

იმ დღეს გოგინა 100 დეტალი მოწავა. ახე თუ გასტყვდება, სან დღესი დავალებას პირინადა დაწავადდება და პარსკევის თავისი პატარა ჩემბლინი ცხაკაიას ან ფოთის მატარებლებს ვაგვეტება დღე-შაბის სანახავად.

ქარხნიდან რომ გამოიღდენ, გოგი დაყოფილი და გოგო ესკავი იხეე ჩაუტრის საპრობო დავას.

ხარატი გოგო ესკავი.
ანონსი მომოსლამის ფოტო.

ვტრენებში — პირველი ხუთწილების გმირები კვლავ ამაყად იცქირებოდნენ ფოტოსურათებიდან. შვიდი წელიწადი ამ გზით დღის გოგინა, ამ ხნის შესტყვის და დღის თითქოს პირველად მოცუნენა, რომ ისინი იღებიან, საქმიანობას უწონებენ, ახალი შრომითი გმირობებზე უხმოვრ ქარხნის მიუღლი კოლეცია.

ნიმერი ტბაიმი

— ნუ გვერინითი ბიჭები — დამიღლი წამოიწყო ფელიცემ, — თუ ეს ფერადობი ვადალაზე, იქვე წისქვილია და რაღაცს ვაგვეთოს, სურსასი ჩაჩოვტანა.

— ნუ წახებო, გასულა შეუდგებელია... შეტრიალი — შესასხის ბიჭებმა, მაგრამ 2556 ვეპან იყო, ფელიცე ფრთხილად მიიწედა წინ. იგი ვაგუა ვეფილიბო ცოცხი ვადალა, მალ-მალე ჩერდებოდა, ბურქნის ფერებობდა, ისე უხმებურად და ფრთხილად მიიწედა წინ. ბოლოს, როგორც იქნა, ჩაიგავა და ეპა-უაჯე ნაგულბა საბიდათო იყო.

დაყოფილი ბიჭები მოუთმინელად ელოდნენ ფელიცეს. ფელიცე არ ჩანდა. არავის იცოდა მისი იქით რა გზით წავიდა, სად და როგორ იარა. ზოგს გულში შეშმა გაქცა, სადმე ხშირ ამ დღეებში ხაჩვი ფელიცეო.

— გამონდა, ბიჭებო... გამონდა, ჩვენი ფელიცე! — მოელოდნელად აუცრდა ერთი პარტიხანი.

ფელიცე მოვიდა, სიტყვა არ დაუტრავს, ფელიცე და ვევილი დაწყო ბიჭების და ვევილი სობარული ვადალაზე.

ფელიცეს მიტარული ფეკლის ნამკვრები და ვევილი ვეპილეზე ვეპილე-

ლი მოეგნეათ ბიჭებს, ძალა, სიმზნევი, ენერგია შეემატათ მათ. მალე მამუელი ძილეტი მოედნენ და ვაგომეცაში მყოფი პარტიხანები ვადალარჩნს.

მართა პერინამ თვალტყვილიანმა გაიხსენა შესანიშნავი ქათველი ქაბუკევი — კარლი ხეტყვი და ზურას ბაბულაშვილი. ამ მამაკევი მეტროლოგმა იტალიის ვანოთიფიფუტებისათვის ბრტყელნი მეტი ფაშისტი არამაზა ვაქობებს თათი თასელს, მაგრამ საბოლოო გამარჯვებას ვეღარ შეეწირნენ და ვმრტრად დაეცნენ იტალიის მწი-წყულს. ისინი იტრტრამ დატრალს. იტალიელების მიერ დარტყვი ყვევოლები ახლაც ხარობენ ქართული პარტიხანების საფლავებზე.

მზად დაევიწყარი, სამაყვად მოსაყოწარია იტალიელი და ქართული პარტიხანების საბრძოლო ვეპილეტი.

— ამ ბრძოლებს არ სიღოს არ დაევიწყებთ მძღმეფიული პარტიხანები. ჰი — ამ სიტყვებზე დამორდენენ ერთმანის მეგობრები.

ნოე ჯანაღლა

ქვემოთაა
გიორგი ბერიძის ქუჩა

— ღრუბ ტაყარჯუხუღუს! —

თბილისის ვივლის უფროსის
თანაშემწე ა. ჭორიძე ესაუბრება მგზავრს

პიტროს ჯიბინაძის
ფოტო

მიწინავე მემანქანე გენალი ბოვერიაძე.

იძლება თვალს ვაგადეწოთ მთელი სპორთა ეკონომიკის მძლავრ ნახიჭებს, მის მიერ მოკლებულ დიად გამარჯვებებს.

საბჭოთა მრავალრიცხოვანი არმიის მიწინავე რიგებში მუდამ იყო და არის ამირკაცავისი რკინიგზელთა ერთსულადანი კოლექტივი ბევრი სახელოვანი გამარჯვებით არის სახე მისი შრომითი მატონე; რკინიგზელთა კოლექტივში გაზრდილ-დავაჯავებულ მრავალ შრომულთა კლასს უსახელებო თავი, შრომისაღმი ტემპირიტად კომუნისტური დამოკიდებულებითი ღირსეული ანგლი მუტანია იმ სასახელო საქმეებში, სე რომ აშვეწენებს ორი მომე რესპუბლიკის — საქართველოსა და სომხეთის გმირულ მუშეთა კლასს ომის წინა ხუთწლებში იყო, ომის შრისხანე წლები თუ ომის შემდგომი მწვიდობიანი შრომის პერიოდი — რკინიგზელთა მრავალრიცხოვანი და მრავალქირანსაღმი კოლექტივი სოველთვის გამოიჩრედა მიწლილი საქმისაღმი მავალი მასუსამებულბობით, სოციალისტური საშრომლისაღმი უამარგო თავადებითა და ახალი მიწწელების მოსაოგის დაუცებელი სწრფვით.

ღელსეუ ასეა, სახელოვან შრომითი ტრადიციები გრძელდება, იხინი თაობადან თაობას გადუცმა, ახალი შინარსით იხებდა და გამარჯვება გამარჯვების მოსდებს.

თავადებულდ იშრომის ამირკაცავისი რკინიგზელბმა მეტეგრ ხუთწლებში აი, ზოგიერთი მონაცემი: ხუთწლების დავალება ვადალდ ორთენ-ნახევარი ადრე განაღდეს, გეგმის ზეური გაღაზღედ 6 მილიონი ტონა სახელო-სამეურნეო ტერიტი მგზავრთა გადაყვანა 22 პროცენტით გაიზარდა, საქავშრო მანქანებელი კი 17 პროცენტით.

წარმტებით დოწუნს ახალი, მეთე ხუთწლებიც და პირველბავე წელს საქავშრო გარკამავალ დროსხა დაეუფლენ, რომელიც მათ ამ ცოტას ხნის წინ საზემო ვითარებაში გადაეცათ. რკინიგზელბს არც მიმდინავე წელს მუტეცხვენიათ თავი და პირველი თვეების დავალება მთელი რიგი მანქანებლების მიხედვით გადაჭარბებით შესასრულდეს.

ამირკაცავისი რკინიგზის მუშაკები გულაჭერებით შრომობენ სამუთო ხალხის დიდი დღესაწეულის — ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-50 წლისთავის დროსხეულად მუტეფრიაბათის.

მთიშინე მახაბაი.

შრომითი აღმავლობა სუფევს საქართველოში. ჩვენი რესპუბლიკა უკვე ზედხეზდ მეთოთხედ იღებს ჰეკს ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშროს შინისტრთა სამსო, საქავშრო პროფსაბჭოსა და სრულიად საქავშრო ადგი ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალ დროსხს. საქავშრო მანქანებითი განადგებულ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული გამოდიან ჩვენი ქალაქები და რაიონები, სამრეწველო სწარმოები, კოლმეურნეობები, საბჭოთა მუერნეობები...

ამტერადეუ მათ შორის არის თავისი რეკოლუციური წარსულითა და შემოქმედებითი შრომითი განიკუქვით ამირკაცავისი რკინიგზის კოლექტივი.

რკინიგზის ტრანსპორტს ტყუილად როდო უწოდებენ მასხელო მუერნეობის სერტინაღს; მის მუშაობაზე დიდად არის დამოკიდებული მრეწველობის, სოცლის მუერნეობის თუ მწეწებლობის ყველა დარგის წარმატება. რკინიგზის ტრანსპორტის ზრდისა და განვითარების მავალითეზე შე-

სიღმან ნარიშანიძე

ის მწვერვალებში...

ის მწვერვალები შერჩენს
 ხსოვნას ამაჲ შტრიტით,
 იმ მწვერვალების მახოცს,
 ქარი, გაშლილი ფრთებით.
 იმ მწვერვალებზე მუდამ
 ვით უწმინდესი ვნება, —
 მხედვებოდა ბინდისფერი
 მიმწუხრის საოცრება.
 იმ მწვერვალებზე მერე
 თან წარატაცეს სწრაფად,
 და სიბახუის იღებს
 სუსხსა დაჰქაროლა სწრაფად...
 ისევ ხმაურობს გული,
 დაღლილი შორი გზებით,
 ისევ მიხიზენ გზნებით

ოცნების მწვერვალებში
 განათებულია მისებრ,
 ის მწვერვალები მახოცს,
 მწვერვალებს-ტენ რტენ
 ჩემო სუფთვალ ქაქვად...

კეთილყო სტეპოვს
 დახაზო სევერ,
 ფიქრით და ოცნებით მაღლინო,
 ო, თქვენ რომ შეგეძლოთ,
 ფრენა და სიბილითი,
 ოცნების მხარეთ რბენა
 რომ შეგეძლიათ,
 ვინ იცის, ვინ იცის,
 რა დარღს გაუანტავდით...
 ვხუდავ, მიმოქრან ქარები,
 ღრუბლებიც მიმოღან, ვხედავ,
 თქვენ კი სვედიანი თვალებითი,
 ზეისკენ მომხირაღნი დეგხარით.

ანზორ აბულაშვილი

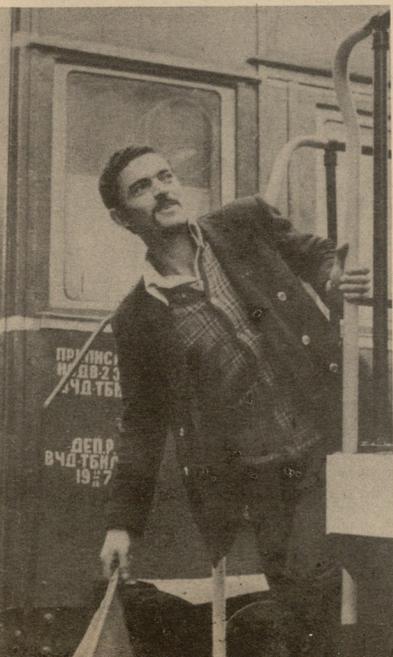
მწვერვალი

ეს საღ ახლა მწვერვალი,
 მთების ჭაღარა მაყარი,
 ბნელშიც ბრწყინავს და ელვარებს,
 სტეპე ბერს — ჩემი თაყვანი.
 აბრტებულა მუხასებრ,
 შროთლაც ცის კარის ვამღები,
 შეხსორხლებიან მუხლებზე
 სოფლები, როგორც ბაღლები.
 ბრანულად ღუმს დევი ამხილა,
 ქარში ნისლის თმა გაშალა.
 თუმც მიწაზე დავას ნახევრად,
 ნახევარს ზევი — ცაშია.
 ის დავს სუფთვალს მფარველად,
 ცას შეხურდნობა ბურქიეთით...
 ძირს მთაა — ვეფ, ფშაველას
 პირმოუხსენელი გზარჩინი.
 ის ეკი — ზარნიც, ზეარაკიც,
 თოვლ-ქარში დღით და ღამითი,
 სიწმინდით და სისბეტაკით
 ჩვენ კაცთა სამავალითოდ.

მასწავლებელი

ლუბა მეფარიშვილს

იმ მწვრითელს ვაჟა,
 ვასარდელი —
 ვის ერთა ისე ჰყვარებია,
 უპირველეს თვისსვე წართინაჲ
 ვაჟი დაუღამებია.
 რულია რაჲ ერთი წამით —
 თვალს არ გაუკარებია,
 უმარჯვია ათას ქარში,
 მაინც არ უცხარებია,
 თუ რამ მწუნეა შეგხარვია,
 შრომით განუქარებია.
 სკოლის გზაზე აქარებულს
 არსად დაუხანებია.
 ყრბათა სულში კეთილი ზნის
 ნერვი გაუხარებია.
 ჩვენი აწმყო სხვაზე ნათლად
 გაუსიკრებებია,
 და რაც თხება, იმ ექილით
 ქართლი აუწმუნებია.
 აღწრილი სულში გაზფხულის
 ფერი აუფუცებია.
 ამ შინისთვის თავგაწირვია
 საგზულად გაუტარებია.

ბბს შემომვლელი.

ბონინევე რკინიგზელ, რ. შვედსშვილი.

აბაკი გელმანი

საქანეთის შიშავე

სვანეთის მთებში, მწვანე სერებზე
 ეყველწიურად ჰყვავის იელი,
 და ჩემს ჩამოსვლას ელის შორიდან,
 როგორც ქალწული მიწნის მთელს.

სვანეთის მთებში იალბაზე
 ეყველწიურად იშობა შვიტა,
 და იმედო აქვს, რომ ერთხელ ეღობ
 მეც იმ მწვანეზე დაეჭვებო შვიდად.

სვანეთის მთებში, კლდევან ბილიზე
 ეყველწიურად იშობა ღვია,
 და ფიქრობს: რატომ არ გვიანხულა?
 აქვს ჩვენი გულის კარები ღია.

სვანეთის მთებში, მწვანე ტყეებში
 ეყველწიურად მწიფდება მოცვი,
 და მთელს, ვიდრე დაიფარება,
 ფოფი ფანტელი ბურქი და ბორცვი.

შშობლი მიწის სამკალებიო,
 თქვენი სიშორე მეც გულსა მტყენდა-
 მელიდით თუნდაც ათასი წელი,
 აუცილებლად ამოვალ თქვენთან!

თუ საღრე ძელი გადამბირნდა,
 სხევიც წამოღონ, უკეთესი,
 დე, ჩემს მოსკლამდე წუ დაჰქნებია
 შშობლ მიწაში თქვენი ფესვები!

ტაძრის პანენი

საქინევი; ტაძარია,
 ცხასა სწედება თაღი მისი;
 მადლით ორბა დასტარალებს,
 დაბლა წეება თაღი ნისლი.

ღამით ხომღო დასციმციმებს,
 დღისით კი მზე დასჩახახებს;
 მწუხრის საწოდებს ანთებს დღი,
 დღისს სიო სარქმელს ადებს.

შიგ მერცხლები სრიალებენ,
 შუკი მოსწყდეს წყაროსაკით,
 რადგან ტახტზე ასვენია
 ტყვისი „აეფხისტყაოსანი“.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

სურათი: ი. ვეკუა, ნ. მუსხელიშვილი და ვ. კუპრაძე.

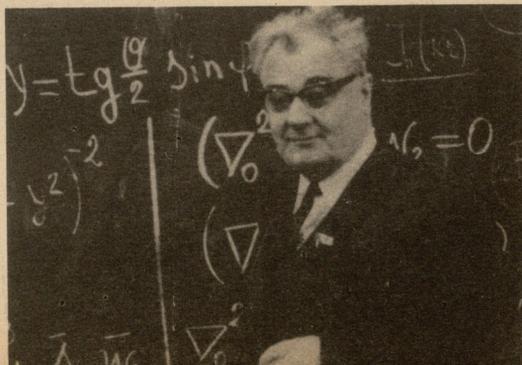
70

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტს, ლენინური და სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიების ლაურეატს, სოციალისტური შრომის გმირს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატს, აკადემიკოს ილია ნესტორის-ძე ვეკუას დაბადების 70 და სამეცნიერო და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის 50 წელი შეუსრულდა.

ეურნად „დროშის“ სარედაქციო კოლეგია და კოლექტივი მსურველედ ულოცავს ღვაწლმოსილ მეცნიერსა და საზოგადო მოღვაწეს საიუბილეო თარიღს, უსურვებს დიდხანს სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას ჩვენი ქვეყნისა და ხალხის საკეთილდღეოდ.

ილია ვეკუა

8 დროშა

მეცნიერული

მეცნიერული

მეცნიერული

ერთ-ერთი ქალაქის ცენტრსანთა პოლს, რომელიც ამჟამად მე ვიკვი ვამწებებოდი, შტაბ-ბინად ის შეინახა დაკავშირდა, რომლის ერთ მუდგორ, განაზრახა თანავე ოდესღაც საქართველოს გადასცემულა გენიალური პოეტის ნიკოლოზ ბარათაშვილის ისტორიულ-ნაწარმოების კაცელორია იყო მოთავსებული.

ჩერ სამი დღის მისული არ ვიყავი ნაწილში და არც კარავდ შევეცდებოდი ქუთაისის, რომ ცოცხალია, მოულოდნელად უკანაგული უტრისმა კამბინა მისწავლო გამოძიება თანაგონად და მიზანდას.

— ჩაივი ფრანკა, აიღე შაშხანი და ხურო წითლი ისევ ჩემთან გამოცხადდება.

ხურო წითლის შემდეგ ლისერგოს გამოვეცხადე:

— თქვენი ბრძანება შესრულდება, ამხანაგო კაიტანო — მოგაგონებ ჩემი მზავოფრა.

— აი პატრონებო, შემოვიკარი წილზე და წაიღებ ჩემთან

ლისერგო ვაწინებით სავსე პატრონებში მომიღებ.

ჩამავიფარე, წილზე შემოვიკარი და უცხად გავაძე.

ქუთაისი, აკეთის ხეების ქვეშ, სურსათით დატვირთული კარი ფორანი იდგა, წინა ფორანი კოფორე, მეტორის ვერტიკალი შავგანებში, შავიფარება, სინამდვილე შესახებდაობის უტრისის სტრუქტურა იქნა. ჩვენი რომ დავგანახა, მაშინადაც დახლა გადმოხდა და ლისერგოცენ წაივლიდა.

— ამხანაგო ჯემფეო, — მიმართა ლისერგო უფროსის სტრუქტურას — ეს მეტროლო დატვირთვათ მსყველად კიდევ ხომ არაფერია სავიკარი?

— უკულოფერი რიგზე, ამხანაგო კაიტანო — მკვირცხლად სხასასხუთი უნასუბა ზემდეგმა და ბოლოს დაყოლა, — ნება მოგვეცით დავიტრიალო.

— დაიბარათ — გახცა ვანკარგულებს კაიტანო და უცან შეტრიალდა.

ჯემდეგი მე მომბარუნდა.

— ხომ იცი, სად მიდივარო? — მკითხა და თვალმუხი ჩამაქვირდა

— არაფერი არ ვიცი!

— სურსათი უნდა წაუღოთ მანვარებზე წაწულ ვარს, ქართუელი ხარ?

— დიას, ქართული ვარ, შენი რა თქმა უნდა, აჭრბაოქანელი...

— აჭრბაოქანელი ვარ, დაქვერ უცანა ფორანზე, მერე გეტყვი სთქმელს — სიტყვა აღარ დამამოაფრებინა ჯემდეგმა, სწრაფად შეატბა ფორანს და თვალის დახამბების უნდა მეტორის ვერტიკალი გამოაქვირა. მე კი უცანა ფორანზე მოვთავსებ.

მძიმედ დაიძრა ფორანები. ქანახითი ვაკაივით ქალაქის ოღარიოზად, რომელიც წაწულა ვარს, და ჩოგორც იყო გაცხივით ქალაქს.

ქალაქს ჩამდინებე კილომეტრი დავეცილებოდი.

უცხად წინა ფორანი შედგა და ჩვენა მედროლოვ ქალაქებზედა მოხსნა ღადაგი. ერთი კი დაიფრუტებენ სტრუქტურა და ავიგულზე გავკავდებო.

ჯემდეგი ფორანიდან გადმოხდა, ჭერ ვარსკვლავებით მოვიდოდი ცას ახლდა, მუხსეპირისა მარკვლებითი მჭირთ რომ იყენებ ჩაწუბობილი, მერე ნელ-ნელა წამოვიდა ჩემსკენ, ჩოგორც კი დამიახლოვდა და დამხანაბა უფობზე ზურგით მიუჩინებოდა, როგორ ჩამუტებინა შაშხანი მკვირდა. ისეთი გულიანა ხარხარი ატბა, მეგანა ვაგვიდა-მეგობი.

— მტკბალი გამოცდილი ხარ, რამდენი თვა აჩაქ არაშინი მსახურობ? — შემოსამა დაბლოდა.

უთონად წამოვიტყე.

— იფიცი, იფიცი, რე ადვილია მხოლოდ ოთხი ცერე მაგად რე ჩაგვიჩაგვ გულში, არ გავიჯერებ.

ეს რომ თქვა, კვლავ გულიანად გადაიხარხარა.

— რამდენი წლითა ხარ? — მკითხა ბოლოს.

— ოცდაერთი — მიუხედავ ცოცრა არ იყოს გამოცდილი მისი სიტყვების. ნეტავ იმის რის თქვა უნდა-მეფი, ვაგვიფიქრო.

— აღბა ახლა, ომის დაწეების წამოვიტყე არაშინი, არა?

— დიას, ახლა მაშინაგვანეს!

ეს შეწვეო ხუროლი უფროსის მიანც ცილში. მთელი რუსეთი მოიძლია. ფიფინის ომის მთლიან ამარყოფილა, სამი თვის ჩამოსვლითი ვიყავი ეს ომი რომ დაიწყო და აი, ახლაც არაშინი ვარ, მოდა, გამოცდილობაზე მეტი მაქვს შურზე, ამიტომ უნდა დამიჭერო, ჩახავ გეტყვი. ახლა ჩვენი მთელი დამე მოგვიხდება მგავრობა, სახამ ესკადრონებამდე მივაღწევდითი შეიძლება გავმა ახარავებ ვადაფერავი და ვაფარავილები, თოფი არ გაიხაროლო, ვესმის ჩას გუბუნებო?

— მესმის — გამოიჭრა კიბლბინდა და ამ სიტყვებზე შიშის ვრუნდებოდა ოლენებითი დამიარა ტანში.

ჯემდეგი შემტბოც ეს და დაამწვიდებლად თქვა:

— ნუ გეშინია, მე ვაგუშხასინი ძილები... ტუბოლი სიტყვით ვაგუშხასინიძლები. შენი კი, როგორც ვიციხა, ისე მოიქვეცი.

ეს რომ თქვა, ფორანთან მივიდა. ფეხი ფორანის წინა ბორბალს დაჭრა და ხელდახელი მეტორისინი დაჭრითი კოფორე დასუსტდა.

ფორანის მიმოდე დაიძინებ.

ჯემდეგის სიტყვები მოხვედრება არ მიაღწევდა თანა უსიამო და გულს გამოქვირდა ფორანს და მიმართდა თავი. ჭერ კიდევ გამოუცდილი, გაფორცილობითებულს ოცობრებამ დღისი კალმის მხოლოდ ეს-ეს იყო რომ მოწვეუდა, და ჩოგორც ახლად აფრთხილი ჩიტის ბარბუსი ისე მეც არაფერი ვამეგობო და ამ ჩოლოდ, წინააღმდეგობითა და მოლოდინობითი სავსე ვწინახს — ათასი რამ მოვინდებოდა.

ბავუბობადმე მზარავდა სიტყვა უნაილი და შიშის გახსენებოდა კოვლეთის ბოლის ერთხელედი მივლოდა ტანში ახლა კი, როგორც ჯემდეგმა თქვა. შესაძლებელი იყო პარისისი გადაყვრილი ამ თავზეხულებადმეულ ახარავებ.

ფორანზე ფორანის სცევიდა, ფორანები კი კვლავ მიჭირდებენ წინ სამხრეთისკენ. იყეციბოდა კილომეტრებითი. ნახევრდებოდა მანძილი და სამაგიეროდ თანდათან უფრო მატულობდა და შიში: შიში, რომელიც ქალაქს გამოცდილი თუ არა, თანამგავრებით ამდენდა ამეფიდა, მაგანა ვაგანკანი მიანც არ მივიციდი მართლის, დიდა კიბლებისა და შეხუბ-შეხუბის შემდეგ, როგორც იყო, კვლავ იგი ვაგვიჩაგვ, მოვიოქვი, და მიჭირდებოდა ბოლოს ვაგვიჩაგვებოდა იერი შეუხებლად ზემოს დმტორი ჩემო, ჩემს სიბრტყელში, არ მინახავ ამისთანა სიბრტყელი დამე, ასეთი კაცემა ცა, ამდენი ერთად მჭირილი და შეხუნდებოდა ვარსკვლავებითი. ჩრდილობილად სამხრეთის რომ ვასცედიდა სამხრეთის ვუბისი.

ოღებდა, ვაგუშხაში, პასაჩენსაგან მომხმინებო ერთი ასეთი ამხანა:

— ას წალოწადები ერთხელედი.

— იტუღა ბოლოდ პასაჩენი, — ერთი წამით ცა იხსენებო. ამ დროს ჩას ნატყასდა მოსწერე, შეისრულდებო, ერთხელ მეც შევეწინარი ცის გახსნას, როცა სანაკლის ხუბობდა შუადამისის ურშითი ფიჩი მომიჭინდა.

ქალაქის ნაგობა ვეგარ მოგასწარმო, კოლმელოლი კი გამოვალდი. მაგანა ქონების კი რა მოგახსენო, ისიც რომ მომწერო, მწინ ჩემს ბედს დადილი არ დავუფიქრო. — დაყოლებოდა ბოლოდ ბოლოს პასა.

აი, სწორად იმ ცის გახსნას მავად ახლდა, ამ წუთის, ეს კაცემა, ხარცარი ფრთებითი ვაგვიჩაგვებოდა ზეცი, როგორცდა პასაჩენი იტუღა ბოლოდ.

— არაფერი არ მინდა, — ვუძღუნებთი ველო — მაღლ დამიარცხლებლს ომი, ადარ იყო სისხლის დღობა, ჩვენი ვაგვიჩაგვარი, მწვიდობითი დაბარბოვლებოთის ჩემი შიშავა ჩვენა ბებებში, ყველა... ყველა... შევიხივებოდა ზეცას და თვალმოჭირბოვლილ შევცვივარო ამ საღებლოებებითი და საიჭრებოთი მოცულს სამყაროს.

უცხად შეწინავ ცენებმა დაიფრუტებენ და ფორანებთან გამოვიკვი ბოგარის მიღებომდენ ფორანები, ახლა შეწინაზე: ჩვენი წინადა ბევი ჩაწვილობდა, ხევივი ვერცხლისსრად მოწარმარებადა მოებინა და დამწინა ოთხლის ნაფურის ზევის ფორანებში ვეღბარებოთის სველ შეწინარს ჩვენგანებოდა და ეს უკულო, მაღლებოდა ღრანდ განასახიბოვინ, შიშის აღმტბრელ ფორანებს უნებუნად ავიღებოდი.

ბოგარის სახედახედახელო იყო ნაგები, ვანდაგან მხხელი ცლაგები გაეწყო. ღატებზე ღატებთან ვანარის ბრტყელი კონები დავეფინა და მერე ჯემდამ მწეა დავეწიდა.

ახატარი თინათი სამსონიანი

რომ გადახდის დროს ცხვენებს
ფები არ ჩავარდნოდა.

ახალი მანერებზე მიაყვანა
ჩვენმა ტყარაბრის ბიჭებმა თუ
შაუბრის ეს უღბარმა და მიერეუ-
ბული ბოგირი, რომელიც ახლა იმის
მღაობიერებას სპირით ვახარებთ,
შემდგომ ვაღუპ ბრიკის გულს რამდენ-
იმე ადვილად ღალათი აეყარა და
აეჭვრა.

შურად ჩანდა ახალი ვაჟებუ-
ბელი რომ იყო.
— ეს კი არ არის კარგი წინა...
— ოღსავით ვაჭრა ფიჭვის და
ქალაქის უკერძოება ადვილდება
მა, შემდეგ კი დღე წინაგანა სუ-
ღღერი შარხის შედეგად ვაძრავთ-
ვალბა მამას ხელახლა წამოყი თავი.

უნებურად ჩავანათ ჩანდნელ
წინაშის ფერბილიებს გავხედო და
ტანში გამოქრა, როგორც იყო ვალთ
ვაყვამოვ, თავის მოსატყუებლად
ჩინავს ვადაბრად ეს სიცივისმეფა-
რი ურუნდელი, რომელიც ის-ის
იყო დაუბრა ხელიდან და თან მოი-
ყოლა ბაშის თონი უკრბებში გა-
მწიქობილი რამდენიმე შეიარაღებუ-
ლი ადამიანის ღსენი.

ისინი ჩვენს იქითა ფერბილის ასე-
წინ, მალა აიფინენ, ბოგირთან გზა
გადაკეტებს და შუახანის ლუღლუღი
პიდაპირი ჩვენ მოგვეფერის.

— თოფი არ გაიარალოთ! — გა-
ლისა დედალენი მისულდ ღამეში
შათი ვეღღერი შემხარხენი ხხა.

ზედგეც თვალის დახამამების
უფლ კოფინად ვადაბრა, უჩაბების
წინ შარხილი ვაჭარება და აჭრისა
წინაღ ენაზე თავისუფლად რადაც
შეხასება: ახალი ის, რასაც ამისანა
დროს ტებულა უკვლა გაიჭრევანა
ჩავარდნოდა კაცო.

ჩვენს გამოყოფი ერთი მოსხლე-
ტილი ბაშის თბილ შარვადას და
ურტაკისა გამოყოფილა ახალაჭრება
კაცო, რომელსაც უტრბიანი ქუდი
თავლებზე ისე ჩამოხატაოდა, სახე
მლგეს მოურნადა.

ტებობა იგი ტაბანი იყო ბოგირი
გამობიარა, ხელში რევოლვერჩან-
ღულქო ზედგებს წინ ჩამოვდაც,
თავით-ფეხბილ შეთავალიერა და
კისოვზე დაუყარა:

შე არ ვიცი, რას მოითხოვდა უა-
ჩად ჩვენთან, მაგრამ ზედგების მებე-
კილებს ტონი, მისი ხეწინითა და
შეღბარით წამოთქმული სიტყვებით
ვეჯერებინებოდა, რომ რადაც სპა-
ნელი ვაჩარჩენი უნდა გამოეცანა
ჩვენთვის.

— ნათლ დარბაღდა უკვლადე-
რი? — ოღსავით ვაჭრა ფიჭვის და
წინდათ თუ ციფა ტრბატელბა დამა-
ბა ტანში, ახლა თონი ერთსულა ვიჭრ-
ბენი უნდა ველო, კოლტრებზე, რომ
მელოც არაბოთი არა მტავდა წინას,
და ურტავული შეჩვენისაგვის უტრბა-
ღდება არ მიმეცევა. ტაბანმა მე-
ურარებზე არწინა ვინ არაინო და
პასუხი რომ მიიღო რუსებთან, ხელი
ახლა ჩემგან გამოშვირა.

— ეს?

— გურჯი — ვარკვეთი წარმო-
თქვა ზედგებდა.

გურჯის გაგონებაზე ცოტა არ
იყოს, ქართული სიმაკვე დამიბრუნ-
და სასოწარკვეთილებმა ჩავარდ-

ნილს. სააკებესც რომ გურჯს ემს-
წინ სასარეოში, გონურ მოვეცე, შიში-
საგან გამოშვიდებოდი. სიხმვეზე მო-
მეტება. ბაიერე ვეღღბე-მეთქი, ვაჯი-
ფიჭვე და... თოფი აღარ აღმობინა-
და ხელში, წინავეღვე გამოხედდა ხე-
ლდობად და ჩანდარი უტრბის ქვეშ
შეუტრბებოდა.

სწრაფად მოვიხებე ხელბის და-
თურით და მივეჯახე.

გურჯის ხსენებაზე ტაბანი მტებ-
და შეიხრა, შურულზე ჩამოხატული
ურტბიანი ქუდი, სახეს ნახვდარა
მომი ურარავდა, მალა აიჩია, ზე-
ღდებს თბარდელ კიდევ რადაც წაიყო-
სა, მერე პირდაპირ ჩემგან შეჭოცა-
და და ის იყო, თოფი უნდა შემეჭრა-
თა სასარალოდ, რომ სრბულად მხო-
ლდენდებდა დამტკარული ქართული
შემოსტბი.

— ქართული ხარ, ბიჭო?
თავლები ვეჭვობ. უტრბის არ და-
ვეჭვობ.

— დაას, ქართველი ვარა შენ ვინა
ბა? — მოლეს დავბარე ენა. ბანდებს
დააკრებდა. თათი-ფეხამდე იარაღ-
ში იყო ჩაბნარა.

— საღიური ხარ, ბიჭო? — მეთო-
ბა და დავკრებოდი შემთავალიერა.

— თბილისელი ვალბავარი შენა?
— ან გარის ხარ?

— ეუფობარი, და გვარისაც ვეიყავი.
— და იყო შენ, რომ მეც ქარ-
თული ვარ?

— არ ვიცი... საიდან მეცოდინებნა?
— დაას, ქართული ვარ. ქვემო
ქართლიდან, ჩემს მამასაგან ვა-
ნობარი უტრბობარი. მამაჩემს კაცო შე-
რკველობა, საცხდურებლად აჭრბი-
ბაჩში ვაგმობოდი და აქ დასახე-
ლებულა, მე გამობრებო და დაბაღე-
ლებულა, მაგრამ აქ ვაგობოდა. იმი-
ტომაც ვაგება ვერ ვლასარკობი ქარ-
თილი...

— რას მუეჭვებია... — აღმომბდა
გულდან და ახლა თავისუფლად ამ
მოიფიქრობე.

— ალბას მალდობა შესწარი, მე
შეგებდი... — ვაჭარობი ბანდებს
... — მაგ თოფის მებეი ხხვა იარაღი
არა გავიჭო?

— არა ვაჭავს. ამის მებეი არაფრები
იარაღი არა ვაჭავს...

— ჩვენ უნდა მოავცე.

— კი მაგრამ, შენ ხომ ქართველი
ხარ?

— მებეი, არ მებეობა? სიცილე-
ბის რომ პაია ვიფიქო, თოფს ვიხე-
ბე... — სულ ერთია... ვინც ეს თოფი
წაიხიოთა, ვინც სიცილად მოიყო-
ლოდ, რა მნიშვნელობა აქვს? ხვა-
ლდე ვაგობოდიც სახელტრ ტრბო-
ნაღზე და დამბრბიტენ. გინდა მომ-
ისი სიყვადობა?

— ბუნდები ავიგებელ შეწრაილდა
და ეტყე მოიგებასა. ჩაყოტრება, გუნე-
ბაში რადაც აწინ-ღაწინა და ბო-
ლის მოიხასა?

— კარგი, იყოს ნება შენა, იმას
ხომ აღარ იტყვი ამ გაპარებულ
ქართულს მომის ბუნად დავიწყე-
ბილი. იცი... — გურჯინდა თავის
ამხანაგებს — აღადგინოთ ბოგირი.

— კარგად იყავი ქართული
ბიჭო, ულახო იყო შენი მუეჭვე —
უკანასკნელმა თბარმა უჩაბდა.

მერე გამომვიდობების ნინულდ ხელი
ამეწინა, და თავის ამხანაგებთან
ერთად მიხედული გაიფარინარა.

სიბილე ღამე ვეკეთადენი ვახს,
ბოლის, როგორც იყო, ცოცხლად
ვაკავს, ვაიჭრება, ვარაკვალდახს
მოკვლად სიკვამლად, რაც იმას
მავუქმებული იყო, რომ მალე უნდა
გამყოფა დედ და დემე ტრბანებს.
ვაგონების დასმ, რიგაზე სიყო-
ბა სუსხსა მებეობა, სიტბმა ტრო-
ლამ ამბინა, მებეობა ძარბებში სისხ-
ლად გამობრებ-მეთქი.

მუხებზედ ხელი მოვიცა და ცვა-
ლდ ბარბებში ვამტბულა, ძარბებ-
ში სისხლ კვლავ ამეშობრავინა,
მაგრამ შარვალი ნობიო, ღამე მე-
ჩვენა და...

ჩემს სიცილებში პირველად
ვაქოლდა საკუთარი თავის წინავე-
თავი რომ აქვინე მალდა, აღ-
მოსავლელი წიოლად იყო შეღებოლი.
მზე ბობობობულ ამობრბინების ასე-
რებდა. ბრობ ვიღებე ტენ ჩვენს
სტყარბრის თვის ვეგბა ზვირები
ვაგმობდა, მებეი ჯარის საცხდო-
ლები მებურებო, ზვირებს შუა ცხე-
ლის ხალხობი იყო მოწყობილი და
დღლის ვაგობრებულ სიტყვებში გარ-
კვეთი ისმოდა. უღუთვა შორეული
კიბებენი.

მას შემდეგ რავერე მიგება ვაგნოლ.
აბრბობის მებურებო იფიჭა. მე და
თედო ვებრავნა დრო ვაგობოდი,
საეუზოვანდა უაჭრბრის მბიხელდობა
გზას ვადაუხვებო და ქალაქის
ერთი თავბრა სახადლოში ამოვეყ-
ვანი ბაჭრა.

თედო მოგებულთან მივიდა, მე
დარბახს ვადაუხვებო, მაგვიდბი შევა-
თავოებრე, თბიშისი კვლვა ვაჯი-
ვებულ იყო. მხოლოდ ბოლოში მობან-
და ვაგავლებული ღღობი, ნახე-
რად ვაგებულდა მაგალა, რომელ-
სიც ერთი ახალაჭრება, აჭრბიბაჩე-
ლი მიხედობოდა. მას ბაშის თბილი
ურტაკ და საღდათის ურული
ჩემგებენი ცევა. თაზედ მეტყარის
ბანგვალბობი ბობობი ტებრა.

— დავაჭებოლა? — ვაბობე
რბულულად და ზედ მივაფიქე. ტებო-
ლად აჭრბიბაჩენლი ვიფიჭეს ელო-
დებოლა.

— არა, ღობრბინობა — მომიფი
დალბო ღმბად და მკერბებლი, მომარ-
ცო თვალები ქურბებლად ვაგმობარი
ჩემეჭ, თავით-ფეხამდე სიბეობარი
შემთავალიერა, ეტყე აგმებრა, ვინ-
მე ნაცნობი ხომ არ არის-მეთქი.

ჩემის მებეი, მეც შემთავალიერე
ეს წარმოსახული, სიმატავალიერე შე-
ნახებლობის ვეკეთავი და, სიმატავ-
ლიერა, კითვევა მომეწინა.

— მასტაკე, რომ ვაჭრებო... —
ეუფობარი მოუტრბებოდა... — იქნებ
ვინმეს ელოდებოდი. მამინ მე ხე-
გან მოვებინე ადვალს.

— არა, ღობრბინობა — თქვა და
ახლა უტრო გაბედულად დამაქებრ-
და.

სიყვად დავაჭეო, უტრბობა ერთხელ
კვლავ ამოვტავებრი-ჩამთავალიერა
დავტყარებო, მებეი თვალი-თვალიში
გამეყარა და, ჩემს სიცილებში

რომ არ ველოტირბდი თბიშისი სტყარ-
ლოტი შეგებას.

— ქართული ხარ, ბიჭო?
— ამ სიტყვების გაგონებაზე თედო
მეცა და ტანში ისტენ იმ ეტყე
ურბრებლობა დამიბარა, ამ ერთი
თუნე წინ არა მებეჭებოდი, უჩაბდ-
და პირბინბარ შეჩვენების ტბოს. ზე-
ღდებდა ჩანქრებდა ენაზე ჩემს ტრბ-
მეუტრბებულ ტანსაგმობობაში.
ბილი, უკვლავდობი იარაღის ვაჭრე-
მებეობა იმასაც კარგად ვებრბინობი.
რომ არა ისე იყო საქმე, როგორც ეს
ერთი შეთავალიერე ადამიანს იტყებო-
და. ახა რადა უჩაბი იყო იგი, თუ
უთარაფელ ვაგობოდა, ეს შენიდობდა,
მუეჭვების ტანსამტავალიერე კაცო
ვინ იყო ისა საჭმელე იყო აქ
მოსულად და ვინ ელოდებოდა?
— პასუხი რომ მიიღო ქართველი
ვარ-მებეი, უტრო ახლოს მომწინა
ჩემსკენ, ოღდავ გადობდა და საჭმელე
ჩემდა, რომ სხვებს არ ვაგობინა,
მიობას:

— და, იცი, რომ მეც ქართული
ვარ?

— ვეიცი, ვეიცი...

— საიდან?... — უტბდა შეტყე
უჩაბი ჩემს პასუხზე და აღობრი-
ბით ზებე წამოაგება, ჩინბისენ წა-
ლი ხელე.

— დაქეცი, მე გეწინაბა. შენ
ისეთი სიტყვი ვამეჭვი ამ ცოტახის
წინას, არ შემბილას საშავლობი არ
ვადაგობავი. მე მინდა ტრბად და-
უკლოთი ღდინა.

— მიობარი, საიდან მიწინობი? —
თავბებოდი ცტყებლად ვაგვება უჩაბს,
და შემეწინაღმა დარბახს მოვალე
თვალი.

— ვეცნობი, რომ ჩემი მომიმე ხარ,
გომობარი, რომ მამაწინეს კაცო შენ
ვამბობოდა და საცხდურებლად აქვი
ვაგამობებოდილა. ისიც კარგად ვეც-
ნობი რომ შენ ვაგობოდა ხარ დაბაღე-
ბული და იღებენი ვეკაცობას შეჯერბავს,
არც შემბილერი ენა დავტყარებას,
არც მომბის ვაგება დავაჭრებოდა. ვერ
მიცნენ?

— აა... შენ ის ქართული ბიჭი
ხარ, ამას ნათლ რომ...

— დაბას ის ქართველი ბიჭი ვარ?
— შევაწუებებოდი სიტყვა.

— მე მინდო ცდილ არაფრები ვა-
მეციებოდა თვეწინების.

— პირბობი, ვეკაცებოდა მო-
მბილად. ამბობდა მინდა სიტყვი სიტ-
ყვი დავაგობოდი. მეც ხომ კაცო
ვარ, არ მებუნებო?

— გენდობის, როგორ არ გეწი-
ლობი... — დამშვიდადებოდა და ჩი-
ბისენე წარბებლი გელო ისტენ დაუშვა
დალბა.

— თუ მებინდო, დაქეცი და თბი
ქეპე ახლოთი დავტობი. ჩვენი შე-
ხედების, ჩვენი მამასაგან, ჩვენი
ქეწების საღდადლობი დავტობი.

გამობარე შეუტრბანდა.

— დავტებოდი, მაგრამ ღდინის არ
დავტებო, ძაღან ვიგობე უც დამა-
ხლებ, მე მალე უნდა წავიბედი, ახლავე
უნდა წავიბედი. ცოცხელბის სახანაჯე
ჩამეციედი და ეს უნდა წავიბედი.

— ნება შენი იყოს, ნე დავტებო.

(დასასრული რ. 3:16 გვ.)

სერგო ორჯონიძის ძეგლი თბილისში.

მარხან არჩვადის ფოტო.

აკობ ნიკოლაძის სხელოსიონი

სილია.

ნახევარი.

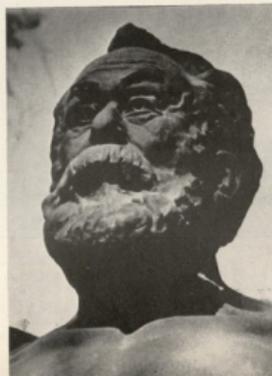
იაკობ ნიკოლაძე

დაბადდა 100 წლისაგან

აკობ ნიკოლაძის სტუდიისთან

აკობ წარბიელი

აკობ ნიკოლაძის სხელოსიონი

გელათი.

თ. ა. ხან არჩვაძის ფრესკო

დავით აღმაშენებლის ფრესკა გელათში.

ეს იყო 1958 წლის მაისში, რუსთაველის პარკ-პეტტეუბიუსიტების¹ მალაზიიდან გამოსულ პოეტ-აკადემიკოს ოსტე გრიშაშვილს შევარდნი ნაჯარაულები ექნია და მისთვის ჩვეული დიქცია ნაბიჯით შინასკენ მიმართებოდა. მიიღო და ძველი წიგნები, "ჩრდილი და ავან-ჩავანი", მიქქონდა ხმატოვი ტვირთი და ოან მისდევდა ვარდელად ღრეთა სურნელებს...

პოეტს გადავა აჩრებუნენ. სიკვარულითა და მოკრძალებით მოკითხავდნენ. ისიც მისი ინწრულიანი „სალამაქლიაში“ ტყიანებდა. ფესს აუჭქარბ, დაეწიე, მისალმნება და მოკითხვის შემდებ, ვიზოგე ტვირთის-გაზიარება.

— არა, ჩემო კარგო, არც იგებო ადვილია პოეტის ტვირთის შესწუბუქება. ჩვენ, პოეტებს, საპალნის სიმძიმე დახადებდადგე გენვათობდა და სამარის კირადღე უნდა ვფილთე ჭაბინი — მიზნისა მან, ჭიანჭველ ფაქიზად ღაქციული, ქათკათა ცქვიარ-სასიკოე ამოილო და წიგნების მიმტრად დასტვის მარტუებს ვაჯავახე. — კანაფი ხელს არ ჩაგებრილი — და ღლითით გამოწიწიდა, — ოო, დღეს სავან-გებო გუნებაზე ვარ, — თქვა პოეტმა, — კარგ ფეხზე ვიარე, იცხიო ძღვენი მივიღე, რომ ნაწილდით აღქანაპალი ჩემი ბიბლიოთეკისთვის, მართალია, ძველი ბუკინისტებისაგან აღარაინ შემოზარხა, სა-მაგეირად, ახლი თაობა დაზარადა, თუ კი არამ შევაითხის, ჩაუვარაბო ხელში, საკულდავალად შემიხანავენ ხოლმე...

— ბატონო სოსო, თქვენ წიდან ხელი რომ ახებ ნიე, მე თქვენი ერთი პატარა მუნდისი გამასტენდა. — მუნდისი ხელზე² რომდენი, სადაური? ზეცე არსადა, მავსე შეტენიდა. ზეტიანდა თუ ვახსოვ, ანა, ერთი მოზაგენიო!

ის საბარდოდ სულ ანაო სიტყვიანგან შესდგებოდა და მეც სულმოთქმულად ჩამოფურქავდა. პოეტს თვალები გაუბრწყინდა, ძალზე გაუზარა და მის მიერ ოდესღაც, ერთი ამისურვევითი შექმნილი მუნდისის მომხმენ.

დაწვრილებით მამამზინა ამ ფრთამალის წარმოშობის ახმაჯა წიგნების ნაჯარაულები ხელში მოზაგენს, ჭიანჭველ ბლოკნიტობა და ფანქარა ამოიღო და საქრედა მომეგნა. ის იყო დაწვრილ მამიან, რომ მან საწერე-ბლოკნიტობა ჩემი ხელი და მოხარა: — არა, არ ჩავეტრე, თორემ ათიონ დაწვრიე, მხოლოდ პარისში მოვეციე, რომ არ დამიპრავებო ამ საქრედა დაწვრიე, თორემ ამა წლის მკვდარი რომ ვიყო, მასხებ მაინც მოიპოვებო. იცოვდე, საიქილო და საქაგომი გამიგზავნილი თამაშები; მეტად ძნელი ვახანადლებდილა.

კვირი გზნობა გუნდობა გახსნობა

პოეტი გამომწვდილობების შეტყობისა:
— წელს ჩემი „ჩრდული“ რომ გამოვიდა, თუ არ შეტყობინათ, მე შინ სამი ცალიდა შემზარხა, ერთს სამაოუბნებით ვახსოვებებო, მხოლოდ მე და ვაგვიანებდა და წინასწარ დამირეცებო, არსად ვიყო გასული!

შესამე დღეს ვეწვეე პოეტს თერი ვარდების ოთავაგულით.

— ვახ, ის რა მშვენიერებაა, ეს რა მეტურთა სამეჭარია! — აღფრთოვანდა იგი.

სადიდლოლო ქალასკიო დამშვენდა ბროლის ღარბაკი, ვარდების ოთავაგული კაქმულიდა შესციინა სიტყვებისა და სიღამაზის მგისინა, სოკოარი მიტარებოლვის, ვარწმეირბოდო საცხველოლებით მოწამე შეტყობი, რადეც იღებოდა ამ დღისებზე მის ხელზე, ხანდაზმულობის ნათობები წაწოლა, დაწვრილ ვარდის ფერი დიფიხა, თვალბეჭდის სისარბელების ნაგურქალი ჩაწიწი და ხვედ მიწიშმა აუთრთოლა.

კარგა ხანს ვიხაზებებო, რა არ მოაკონდა პოეტს თავისი ვარდობის ხანდაზ, რა არ ამოკითხა ვარდის ნაწ ფურცლებზე: „მე ვციო ვარდის ზოზოლა ენაო“!

— ბვირე საბუშო მავსე, ბვირე, — თქვა პოეტმა, — აბა, შეხედე, რამდენი რამ მავსე ვახსოვრელი უნდა ვიჭარო, უნდა მოვასწრო!

მერე მასხიმელმა შემოსწრებულ სტუმარიან ერთავი თავისი უნიკალური ბიბლიოთეკა დაგვათავალოებინა. ვიგებენა ძველი თიბლისის ბოქების საგარეგო აქსესუარები, რომლებიც საკურაველი გულმოღვივებით ჰქონდა შეტრბილი და არზადა დასული. ერთი პატარა თოხანში შეტყობდა. აქ ძველებერ პატარა მავიდაზე, მეწამულად ფერის ნარეღდავადფარებულ კოქია არაინა იღვა. ძველი თიბლისის რი ივიათო რელიკვია, რომანტიკულ იღვეფის აძღვედა იჭურაობას. მან ვადატრიალა არღის სახელდერი და თოხანში „მუზეუ, მუზეუ, ნუ გინახვს შენი სიმღერის მანვები დაფრტეპა, ამას...“ არ შეტყობდეს ბარაშოკან³ მიაყოლა. არღის ოთავაგულით უტრავდა, თან ნეტარებისაგან თვალბეჭდის ტრბელი უმეტიებდა.

...მგისინა კარებამდე გამოხატალია, გამოშვებილობების კალაქ მოზაგინა:
— არ დაგავრწუნდო, ზომ იციო ანდაზა: „პიროსა კაცს ცოლს წარაბრევიცო!“

ოსტე გრიშაშვილის ხსენებულ მუნდისის ისტორია, რომლის დაწერაც პოეტმა დამავსე, ახრითა: 1956 წლის გაზაფხულდ იღვა, საქართველოს მწერალთა კავრის ხელმძღვანელობა დიდ ფაცი-

ფუციო იყო. ხშირად იმართებოდა თაობირები, სხდომები, რომლებიც ვალკატობი ტაბისის პარიზში მსოლოლო კულტურის დაცვის კონგრესში მოწვევების მიხედვად გამგზავრების ძღვენიბოდა. იმ დღესაც მოგვანებინა დამოვარდა სხდომა. ის იყო ვაგვიდა მწერალთა სახლიდან. რომ ჩემი სახელი შემომხმენა, ოსტეს გრიშაშვილის ხმა შევიცანი.

— რა მიგაჩქარებო, ხვალაც ამ თვისაა — მიიხია პოეტმა და ხელი გამოწიწოდა. მარტვენა ხელი დაკავებული მქონდა, ვერ ვაგვიათვისულად და მოლოთიშებით მარცხენა ვაფურადო.

— რა უნახვს? — მარტვენა პოეტმა, — მარტვენა უმარტვენოდ არ ვარგა, რაც მოვარგა, ორადე თქვეინა — ხელზე მარტვენა ფეხზე აღგარბარა, გამაწიოლა, ამის დანახვებე გულანად ახარბარდა. საუბრითი მართანდებ მივიღო, სადაც ჩვენი გუნდი იურბებდა, მგისინი „ხარტუხისხაკენ“ მივიღო და მე — ავტრისაკენ⁴.

— მოკცია! — პოეტი უტყებ შეტრდა, — მე ისეც იმ მარტვენასთან მავსე ხაკენ, რა უნდა, რას ვადაცვიდნენ ამ სახარლოში! აი, ახლა რომ მივინა დიშე, მარტვენა ხელის ჩამორბევაზე, ვითომ რომ, „ღღეს მარტვენა ფეხზე აღგარბარა“, მამასაგან, იმ დღეს სულ დანახვებოდა, „მარტვენამ იგი უნდა ხაკენ, მარტვენამ არ უნდა ივიღებო“, „მარტვენა ხელიდა ვაცხველო მაღელ მოყდელულოო“, არა ვითომ, მართლა იგებო მარტვენაში! რამდენი გამოწრნილი ავამიანი ვციო, ცკაცო რომ არის, ვანა ღღერანდა და ვინმე ცკაციო არ შექმნა თავისი უტყავი ქმნილებით, ვაც ცკაციო არ დახაკა ხელმოგების შედეგარ, „გოგონას ღლიშობა-გამოცანა“? მე დიდ პატისებ ვეწეს ცკაციო, აბა, დაეწვირბო, აბა აღტრბანად დღეს ცკაცია!

ცკცა ხანს გაწმუდა, ღლიშობა ჩაგდა თვალბეჭდით და თავსტებურად, მხოლოდ მისთვის ჩვეული გამომი წამოწიწო.

„სამუშაოდ მარტვენა, სასლოლოდ მარტვენა, როცა გიცოდი, ვეცხავა რაქმანი იგი დარტვენა“⁵

— შეტყობინა არა? — ვადახარბარა, თვიონდა მოწიწა ეს თავის მერტცელა ქმნილები, ერტსოლკადე ვამოვარდა და მეც ჩემდაწვრებოდა ხმამაღლა ჩამოწვრილად.

გამომწვდილობის სიცილით მიზნარა:
— საცდე მარტვენა ახსენიო, იმ მარტვენაც არ დაიწვირო!
ეს მძიცილი აქიმელდ მაქწა მუნდისი არ ჩამიწერია, მარტამ ვამუღმებით ჩამსმის უტრში მისი ავტორის თავსტებური ამომწამქმის სიტყვიც. ათოულმა წლებმა ვაგზენენ და მის ცქვირალ სიტყვის კონა, ვერცა არ ჩასულა ავტორის პოეტურ უტყავსა. დღე: ეს მაქწა მარტვენადც ერთ ლამაზ მარტვენად ჩაიჭტარის ოსტეს გრიშაშვილის ვცხელ პოეტურ საგანგურს, ვით კრიალოხანს მძიცი!

სალომე ბაუზარაშვილი

1 ი. გრიშაშვილის დისწულის ანა ციციშვილის გადმოცემით, თეთი პოეტიც ცკაციო ყოვლიდა.

ოღონდ ერთი საღებავი მქონე რომ არ ვიქნა, არ შემიძლია. დაჭეკი!

გომარელი კვლავ შეუვლიდა, წელი ათობა, მაგრამ ხაირი ვიღაც გამიხიდა და ძალიან ძალით დადო.

მაღე თუმცა მზარბეზინა სამი ბოლო შეწარის ღვინო, ტალახებით შევა პერი, ცოცხალი კვლი და ერთი თვეში მკაცრ სამიღვინის ნაწივად დავაშლი მწიწნი, იტყობა, სხვა ახალგაზრდა დატრინდომი სახალიოში.

— ეს ჩემი მეგობარია... მივხაროთ გომარელს, — გაიციან, როგორც მე მეწინაობი, ისე ეწედი ახას, შენ რომ გაიხარებოდა, ისეთი ვეცაცია. ჩამოხაროვი ხელს!

გომარელმა სახე გახსნა და თქვა: ღლითობი გაურწმუნო ხელი. თვეში ხელი რომ ჩამოხარო, ქვიშის ღვინო შევაგოს და სახათიად შენ დაეგვიდა.

— ამ ქვიშის ჩვენს შეხვედრას გაუმარჯოს, — ეუობარა მე და გომარელი ქვიშის ჩემი ქვიშა მოეუკახებინე, — სიმართლე გითხრა, მაშინ არ მიშეწონე და მიშეწონე, ახლა უფრო მეტად, მომეწონა და შეწონე უფრო კარგად ვეცაცია ჩანსარ, მაგრამ არაინდებდა უფრო მომეწონას, იმდენად უფრო. — გომარე დავხარებო, საუკუნოდ გაიწვიდა და უკან დავიხიე. გომარელი თვალში ჩამაქვნიდა.

— იმდენად უფრო რა ბარბეტი, დამაბარებ მაშინვე ისედაც ხოლმე, გავეცილს ვატიბილი სკოლაში. რე მიშეწონებ.

— გეტყვი, არ მივინდობდი, ჩამდენად უფრო მომეწონას, იმდენად უფრო მომეცა.

— გაცდობი? — წარბები შეუარა უკანადა.

— დახ, მეცოდები!

— შევსოდო რა მაქვს?

— ის რომ უკან ვხას დასდგომიხარ, ჩემი მომხმ რომ არ იყო, არაფრის გეტყვი და არც გული მეტყვიბოდა.

— ცუდ ვხას დადგომივარქი? — თვალში გაუღვანოთოდა უჩახას.

— დახ, ცუდ ვხას დასდგომიხარ, შენი ახალგაზრდული დაუფიქრებლობით ბრმად მიწლიობარ პროვოცირებდი ერებს და გულიდან ამოვიტია სამწიფლის სიყვარული. მაშაქვ ამ სიტყუებისათვის, მაგრამ არ შემიძლიან არ გითხრა, უსინდისოდ უღალბე არა მარტო ქვეყანას, არამედ საკუთარ თავს, საუბარი ოჯახს და ახლა სიყვარული ვიშაქვები. გომარელს მწარედ ვეცაცია.

— ვიცი, ახლა ჩემი თქმა ვინ და, მაგრამ შენ გეტყვი რომ ჩვენ ვაინარჩევებ?

— იმე ვეპარება?

— სცდები... ჩვენი საქმიანი ხელიდან წასულია, ეს მიიღება ქვეყანა იქით თქვენი სიმართლეს ვინაა და ვარწმუნებენ, ჩვენ ვაინარჩევებო.

— საიდან იცი, რომ ჩვენი საქმი ხელიდან წასულია?

— ვიცი, რომ ხელდა ხადამდე მოვიდნენ გერმანელები ჩამდენი ქალაქი და სოფელი დაიპყრეს. ბრმა

უნდა იყოს ისეთი, ვერ დაინახოს. ისე რატომ ვადავდებამდე ამ ნაბიჯს თქვენი ქო არაფერი არა გეტყვი.

— მე მგერა მხოლოდ, იხ, რომ საბჭოთა არმია არახოვებს დამარცხდება.

გომარელი კვლავ მწარედ, თანაც ირონიით ვაღიგინა.

— მე ქი მგერა, რომ ვეწალაფერი დამხარებლობა და წინააღმდეგობის ვაწევი უაზრობაა.

— იმიტომაც ვადავდევი გავწე ჩვენს ქვეყანას, რომ შენ ეს გეტყვი?

— დახ, იმიტომაც ვადავდევი, ახას სხვა რა მსივად, სიმართლე გითხრა, მე არახოვის ვეუფლებას სამეო ხელისუფლების ბტრად, მაგრამ უაზრო ბრალის რატომ მეტად შევეწიწი პრასკი ქო არა ვარ ხელახლა ამოვიხიეთქი. კვი ვარ, აღმანი. ერთხელ მოვედი ამ ქვეყანად და მიიღე ვიღაც ვუთურო მტერი, დაეცა ქვიშის მტერი, ცოცხალი სკოლაში რჩები.

— აჰ სწორედ ამასი შენი დღე შედგება, ყველა რომ შეწინააღმდეგობობენ, ჩვენ მართლაც დავამცობდებით, მაგრამ ეს უნდა იცოდეთ, რომ შეწინააღმდეგობები არიან, ძალის ქი ჩვენწინააღმდეგ მწარედ.

— ამას თქვენ ფიქრობი, ჩვენ ქი სულ შეწინააღმდეგობის დღევანდელი მდგომარეობა.

— ამე რომ გესმით, იმიტომაც ასეცდობ ვხას და სამწიფლის სახსარის უჩახად ვასული არჩიეთ. და იცი, უჩახის ბოლო რა არის?

— ვიცი, სიყვარულია. მაგრამ ვანა შენ არა დეხებარ ამ სიყვარულის წინაშე? აქ ახალგაზრდა მარბეზინას ხელდავან ვაგებარა, ვიდრე იქ, სადაც უფრო მწიფელი არსებობს მიწის უნდა ჩაყაროთ ძველები.

— მერე, ჩვენი სიყვარული და თქვენი ერთი და იგივე იქნება?

— ჩემთვის სიყვარული სიყვარულია. ვინც ასე იყოს, სიყვარული.

— სცდები, სასტყობი სცდები.

აჰ სწორედ ამბობ მომეცა იმე!

გომარელი ერთ წამს ჩაიფიქრა.

— რას ვიცი, შემიძლება მართალია, მაგრამ ვგვიანია, ახლა აღარაფერი ეტყვილები სეგანზე.

— ეტყვილება, თუ გონივრულად მომიტყვი!

— თუ გონივრულად მომიტყვი?

— გაფართობული თვალშით შე მომიჩქრე და უჩახე.

— დახ, თუ გონივრულად მომიტყვი!

— შენ რას ვააკეთებდი, ჩემს ადგილას რომ ვყოფილიყავი?

— აჰ, რას ვააკეთებდი... იარაღს ჩაუბარებდი მორაობას და დაეწედიბოდი. ეტყვილება შევეცადე მამაბერი რაც ვინდებ მომიხატე-მეტი. მოვარაბა შედეგობაში მიიღებდა ჩემს მონაწილას, სულგართლად მომიადგებოდა. მომიტყვი რაუც ვეუფროვოდა, იქ ერთხელ სასაზღვრო გამოიყივდილი ჩემს დაწახლად და ბოლოს დაუბრუნებელი მშვიდობიან ცხოვრებას!

გომარელს გაუციანა

— შენ ვინდა, მეგობარო შე თვითონ ვაკეო მარტუფში თავი? მირა

ჩვენია დაღვებ მოვეყვდი, ვიდრე ეს ვაკეაფიყო.

გომარელმა ქვიშა დაღვა და წახასვლელად მოემუხა.

— რა ვეტყვებო, არ მოგწონს ჩემი ღვაკალი? მე ხომ სიყვარულს გული მეტყვი, ახე ტრუფლ-ურბალად შენი სახით ერთი ქარავლეს სიციხულად რომ კიდევ აღუღებო ჩვენს პატარა საქმეებს.

— ვიცი, რომ გული გეტყვი, მაგრამ მაშინ ვიხიე ჩემზე ფიქრობი სუ შეუწინებელი. მე როგორც ვაკეაფი თახს, თქვენი ქი, საუბარი სიციხულს ვაუფლებლობდი, უაზროდ რომ იღუქები. — გომარელი უხრბულად მწიფალად ცხაწე და ქვიშას ხელახლა წამოაღიო ხელი.

— მაშაღიო, მაგრამ ჩემი ვაჩრებვა აქ ადარ შემიძლება. უნდა წავიდე, რომ არ წავიდე, ჩვენ 30რ მივარებდებით. მიიღე ამ ქვიშის თქვენი თვენი გზით ვაგომარებო, მე-ჩემი გზით აღახი იყოს სიყვარული წაღე და წაწელები, ყველან ვამარტყებუმი დატრინდობივო. მე ქი, როგორც უნდა ვიიხარო, როგორმე ვაგვიან თახს...

გომარელმა სახე ქვიშა მაღივად დაღვა ვანარეზობი, მერე ტყუანარკაციოტი წამოვიტია სახმუნდა, ცალი ხელი ჭიხისაკენ წალო, ცუცხლად მწერა აქეთ-იქით მოატარა, ხალხს შეუიარაღებო და თვალის დახამა-მებისთვის სასაღვლის კარის მიღმა გაურჩინა.

ახლაც ჩვენ დატრინდობილი დიდ დატრინდობი. ის იყო, მე და თქვენი მოვალეობა სურის ვანა, რომ მოვალეობად ქალაქში სკოლის ხმა ვახსნა, მის მოწყვა მერე, მესხედ, მესხედ, მესხედ და ამ ხმამ მოვილი ქალაქი შექმნა.

ყველანი კარში ვამოცადილი ხალხი ქალბის მოწიფისკენ მიზროდა. რომელიც ორასიოდ ნახი-ქო იქნებოდა ჩვენზე დატრინდობი.

ჩვენც ვაკევეთი ხალხის ტალღას, როგორც ქი დავახლოვდით მიედინდა, იქვე, მის ვაკევეთი, მაღალი არყის ხეების ქვეშ, ქვეინდობი გუ-სულაბა განსაზღვრული ვალც მწეწე-სტარა ტალღებში.

გომარელმა ვამოწონობო ახალგაზრდა კაცი მოვიარა თვალა. შევი ბოხობი თავის დადგარინდობა და კრუტი ქიორი მოუჩანდა. მის ვამოწონი იარაღმომარტყვებელი ჩარსაკებუმი და უმორიების ორ-განის მუხებზე ტრიალებდნენ და ზღვადავით მიმწეუარ ხალხს ახლოს არ აკარებდნენ.

ხალხის ტალღა ვაგარავდა და მოურჩილებული, ქიჭურ მივიჭირი მოურჩილებული უმად შევიცანი სისხლში ამოვხლებული გომარობი, რომელსაც ის წელანდელი ირონიული ღლით იხევე მტრებლად სახეზე. არ ვიცი, ჩვენ დატვირონდა თუ იმ დაუფიქრებულად ვადავდებულ საბედისწერო ნაბიჯს, ამ მდგომარეობამდე რომ მოიყვანა იგი.

საპირ რაჭაში

შინამ შიას ვასძახა, ბარმა-ბარს, ტუქმ — ვენახს, ბაღს — ახოსა, რაველთა ვაგმსაწმინდობა აკაციო უნდა ნახოს!

წინ ეტლი, ცილში აკაციო, ლეფვარს სიჩავენ მტრებდობი, მხარბარა თუ აბაცი, მხარე არის თუ ეტეი.

ვაფიების ახვანება, თვალდახანობა ქალბის, ლექსების ამბობვანა, ვაცისკრებნა თვალბის.

განცდა და ვჩინობა ახალი, მესობობა ცილთა ვუღისა, ფიქრი მწეუარეზე მაღალი, სიმამლის ვაგაფუღისა.

და ირებოდნენ სიმები, მწეროდა გული, მხარბარა, თავს ცბეულო სდებოდა, რაჭის შიას ვარტყმობა.

შინა შიას უხმებდა, ბარ-ბარს, ტუქმ — ვენახს, ბაღს — ახოსა, აკაციის ლექსსკრუფობა სულ ტბილად შევეწინახოს!

სინამიძე

სიეტებრბის დიღამ ჩემს თავზე როცა მტრებობიფრად იწათა, თვალდაუწუნებლად სეგანზე ხიხინა წამოხარბარა.

ვაგებდე, მწეუარ საიხით დიღის ცეკრა-მანთი ბრუნინაღდა, მტრს ცეკრა პირზე მანდილო, მტრს მასწმინდობა ხიხინათ!

ისე ავამდელი, მეგობრ, ცას ვაწული ვეჭვით ვინარათყვი, ეს რა სიმდიდრე გულითა, ეს რა ზღაბრული ხიხინათ!

ცელი მღერის თუ მიწინარობ, მთამ მუხლი ვადაიბოღია, შეუხლს და მარტყნას მოყვლის, მიღის მწეუარ ხიხინათ.

ვიხიე მე ვიხიე ხალხი, ყველას ვაქრებ მარბეკათა, თიხის უღევი მარბეკათა, ყოფილი ვაგვი ჩვენ ხიხინათ.

დანიელ ხაბივაშილი

კომბოსტოს კურდი

ლევ ტალიძის მასალაზე წერილი განჩინებად... კომბოსტოს კურდი... ღამის რაღად... კომბოსტო ან მოხარა... ჯარღის დასაყრდენი დაყვანის მოსატანად...

ქალმა უფრა დაშვების უფროდმა მიამოღო ჭურღობა... რამდენამდე დღის შემდეგ ტოლბორი სახსრინდ გამოვდა... ღამის ხალხი რომ უფროდელი და მოგვიდა ტირილი ისმოდა...

— ხშირად მოგვიდა? — ეკითხებოდა ტოლბორი. — არა, მატარებს უნდა წაიყვანოს ქალქის საფუძალი...

— მოხუცებულ მატარებელს რა მინება? — გაკვირვებით ეკითხებოდა ტოლბორი.

— თვეში კომბოსტოს ჭურღობისათვის მოხდა დატოვადნი.

— როგორ თუ ჭემა კომბოსტოს ჭურღობისათვის?

— ღამებშია დაიჭვინა ვეღაფერი, რაც მოხდა.

ამ დროს კოლეციის მოხუცებულმა გამოიყვანა ქობინდ მათი. ტოლბორი სთხოვა კოლეციის, მე არაფერი ვერაი და ვანთავისუფლოდი ის მოხუცებულ ქალი...

პოლიციელმა უსაუბრა: არა მქვინდ უფლებმა, რომ ვაგათავისუფლო, რადგან სახანაოლომ მიუსაჯა დასატიბო რეობა.

— მაშ რთი დღე მადროვითი, უფხარა ტოლბორი და საქაროდ ვამეტარა ქალქში პროკურორთან, შემდეგ ის მონარგებელი მოსამართლე იმხალდა, რომელმაც მატარების დასატიბინება მიუსაჯა.

განჩინების ასრულებდა დაუყოვნებლივ შეაჩერეს დაიწერეს მატარების არა განჩინების დასატიბინების შესახებ. იმი კიარის შემდეგ ის საქმე სანაზრო სახანაოლოში გააჩრდეს.

მომუშებმა აჩვენეს, რომ მატარების ქუდილის დროს მათს ქუდი დეფორმირებულ გამოტყდა აქვალაფორში.

პროკურორმა მასზე ამტკიცებდა, მატარებელმა მხოლოდ განჩინებას ქურღობა და, რადგან თვითონ ვამეტარა, სახელი უნდა შეუმსებულიყო.

მსაქმელებმა, ხანგრძლივი თანაობის შემდეგ მანეთი წარბა მიუსაჯეს მატარების.

გაბიუტი ცნობის ფურცელი 1903 წ.

ქმნაობითი ნახაობები

საკეტროლო ვაჭერი. რომელშიც შეიღობენ ქმნაობითი ახაობები. გიორგი სალაძის, სტეფანე ვაჭარობის, რომელიც ქართველთა და ესეზუა (აფრიკის სამი სახელი არ ეწეა) საქართველოს ჩარის და ცენტრულის ტრასტის ხაზით საავტოლოლი დასავლეთ საქართველოში გაემგზავრენ.

მასობებზე მუშაობა არცთუ სახარბელი პრობლემები უხდებოდა. კონსტრუქციის ინჟინერობა ეკითხებოდა. უწყობელი კლემენტი, პონტაკატიანი, მუშაობა სასაიდოლებში, ხანდახან საავტორობელი სახლების ათვისებულც.

ჩაიობში ჩასვლის მასობებზე უკნობიდან აღვილობრები ცხოველები.

რებისა და შრომის თავისებურებებს. მის სწრაფობითი თვისებებს. შემდეგ ან ცოცხალ მასალაზე ქმნაობის საკრატელ-ფეხობიტელ. მესისალბრ ეფიქტობებს.

ფიქტობებს კოლეციის წინ უძლიერად აძლიერა გვერის შესრულებად-შეუარსებლობის ცნობის. ასახლებულენ მონარგებელს და ჩამორჩენილსაც. ეს ფელტონებში მიხანდაწედა. — მონარგობა წახალისებს და უძნებარის საჭარდ გაიკოტებს დიდი მონარგობი უწყობებელა ჰქონდა. ამდე ღრის გიორგი სალაძისა და სტეფანე ვაჭარობის მეორე შესრულებული მესისალბრ ფელტონებში მუყარებულ დიდ ქსთობიტურ საბობებში იღვდა.

შრომითა მოთხოვითი ერთ სოფელში დიღის კონსტრუქცი უნდა ჩატრებოდა (ჩადენ სადამის კონსტრუქცი ჩარინის ცენტრში იყო დაგეგმილი).

რომელიც საქართველოშია და ემხნელი ვაჭარობის ჯგუფს აფიქტებს წინა დიდი დატოვებს. მეორე დღეს მასობებში დანიშნული დროისათვის გამოცხადდნენ.

კოტის გამეგ თავისინდ შეეცმა სასურველ სტუმრებს და ახარა, რომ ყველა ბოლთი ვაჭარობა სცენა მოწყობილია და ხანგრძლივ მოხლოდება.

— ნახები რა საჭიროა? — გაუკვირდა მასობებში. — აბა, როგორ, ბატონო, კვირბან ნახების ვარგე როგორ შეიძლება? — სიღინ დასეყვითი, ქიობარა რომ უნდა იყოს? — ეკითხებოდნენ გათებელი მასობებში.

— მეზობელი სოფლიდან ამბეცი მოგატრებს, დიდი მეშობიტობი რეზებაო, თან აფიქტული ცეცხლა გამოცხადებულობა. — და ამის მიქვებმა გიორგი სალაძარბეგ მივითხია.

გიორგის ატლებული ნახაობა მართლაც მოქვებდა მეტყველად, რეცნობილი ქართველი მოქვებდა ნეიტრალი ექვებდა ვაჭარობის ცნობის, რომელიც იმხანდა მამის ცვლილობის სკეიფი ასახარბეგ გამოვლიდა.

ნამდვილად ეს ცხებუა, რომელიც აფიქტული უსახებელი იყო გამოცხადებულა, მასობაში დღით ცხებუა გახლდათ.

ელენ ხაპარაძეში

ჯან მთელს სურბაჩანაში ახლა ხანმოხუც წესრიგისა და უსაფრთხო მოძრაობის ხანმოხუც ტრანსა დაგაქვითა.

სწრაფი ხაპარა

ამხს წინათ მომეგ ხანმოხუც წესრიგში ჩადგა მეტრეკავისაში პირველი აკობრის ელმტობარა დაერის პირველი რიგი. მან რეცხებულობის სახალხა მეთრეგობის უწყე მთავრად მილიონობით ქოლეციისათვის ელმტობარებდა.

ამჟამად სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს ატობე რი ელმტობარისაფერის მეორე რიგის შეწყობლობა.

ქიორაისი მონარგობა

ბელარუსის სოფელ გოლბანის მეცობარა დასეყვითი საქარობდამო ნაკვეთის დაფუძავების დროს თიხის მონარგობი ქოთინი იშობა.

ქოთინაში აღმონდა უმარბეგ ქველი და ძვირფასი მონარგობა.

განია, როგორც სპეცილისტები ვარაუდობენ, დაახლოებით 4-5 საუკუნის წინათ ჩაფუძვლი მიწაში.

საქართველო ველი

მიმდინარე წელს მე-60 წლისათვის ქოლეცილებმა პირველი მხატვრული კონკრეტორების. ან ხნის მანძილზე ჩვენში 400-ზე მეტი მხატვრული ფიგურა გადაიღეს.

ქართველმა ფიგურებმა უკანასკნელ წლებში საქართველოში აღარაფერ მოიპოვეს იტალიელი, ესანგეზობი, ინგლისელი, ჩიკაგოელი, თურქული, მოსკოვისა და ტაშკენტის გამართულ საქართველოს კინოფიგურატივობებზე.

საბოლოო წელს ვარგებზე კიდევ ჩამდგინებამო ქართველი მხატვრული ფიგურა გამოვა.

საბოლოო რეობები

მომეგ ელმტობაში ამხს წინათ მუშაობარში ჩადგა რიგობიანდობი საბობობი.

ჩვეულებრივი საბობობის ვეჯრდობი აღმობარა 22 თობობი სიმაღლის კოჭი, რომელშიც კონსტრუქტორი 100 თობობი მოთავსებულა.

საბობობი კოჭი შედარებით იმდო მოხალხეობა და კარგ მოგებას ამტვებს მეურნეობის.

ცხელ-ცხელი ამბები

საქართველო ვეჯირი

სახობათა კავშირში, ხანგრძლივი მუშაობის შემდეგ პირველად შედგენს მთელი საქართველო შეჯირი.

ახალი შეჯირი მნიშვნელოვანდ ამაღლებს ორგანიზმის წინადაცხობის სხვადასხვა დადაცხობის მიმართ, ხელს უწყობს სიმძინების ამაღლებას. დაუნიშობად მომჭიდრებს დაბალი წნევის მქონე აღმობაშიც.

საქართველო ვეჯირის მალე მიიღვენს მიმობარებლებმა.

დაუკომპოზირი სტრუქტურა

მაგადანის ოლქის სოფელ იაკობოვში მცხოვრებს გ. სტრუქტურის ენობი მუშაობის დროს მოზარდული დათვის ბელი წამოაგდა თვეზე.

დაუკომპოზირებულ სტრუქტურა გ. სტრუქტურის ველუბადა და გაუმსახინებლად მინარბეგ დაქვრდობი ახალი თვეებით.

გამძარდი დათვის ბელი ეკოლოგიით დაზარულა და ტიპობა რამდენიმე დღის შემდეგ ის სივრცე ვი ველუბუე მასამინებლს.

დათვის ბელი მალე გ. სტრუქტურის ენობი დახინავდა და ამჟამად იქ ცხოვრობს.

მელტობისი მკვლევარი

უახლობი ამხს წინათ შემობრევეთი აღმობარინებს უსაფრთხო ჩიბების გუნდა.

სპეცილისტობისი მის დასეყვინებლ მივიღენ, რომ ჩიბების ასეგი სახებობა დღემდე უსწინაა რეცნიერებისათვის.

სწავლელობი ამჟამად გულდასმით იკვლევენ ჩიბების ამ ახალ სახებობის.

თხალკობინებები

მთიანი უარბახის საავტომობილო გზის ერთ-ერთი აქვალბე რთულ ახაკვეციან ამხს წინათ ორგანიზაციის მონარგობელი აღმობარის.

ოთხი ბობის თვეზე დაამარგეს ავარიის მოყოლილი დახმარებელი და ჩაქვებელი ახალი მსუბუქი ავტომობილანა.

ამ თვესახინო მავალითის შემდეგ მოლოდინის გადაკარბა: მთიანი უარბახის საავტომობილო.

ცხელ-ცხელი ამბები

ცხელ-ცხელი ამბები

მომხრება

სვანეთში დამით რომ დაიწვეს თოვან, დღამდე იმდენს ჩაიჭობის, ხახუს ერო-მადლობს გამოსვლა უბრა. დღითი სოფელზე გაწავალ მიახვანა გზას ბავშვები შეუბძენ და ბილეს თვალი აკავებენ. თუ თოვან მდინდებდა ღმბა, წინ გაბუტები ჩაუღებან, უკან პატარები აიდგებიან და არცმარს მზარაულად ახმარებენ.

ინგურის ერთ დღეს სოფლის ანკი ბავშვები სოფელად შენ რომ ბრუნდებოდნენ, უცებ ვიამ შენშინა, ლუხაივის თაქში ტყის მახლობლად, ბავშვთა ხტრების სახლადან ცოტა მოშორებით, თოვლით დფარებულ ფერდობზე, ღანჯანის მიმართულენოში შავი წერტილი მოჩაობდა. ვიამ ის აფილი ამხანავებს ანიშნა და აუვილია ერთ წერტილს მიუბღერდნენ. ვიალდე დიახბა მგელი მგელით ის სხებენა აიტაცეს და აუვილიან ვაჭაროდნენ, მგელი, მგელი. ბავშვებს სოფლის ცენტრში თაქითილი ფერდობზე შეუერთდნენ, ხახვი ხელ უფრო და უფრო მატკობდა. ვიალდე სახლადან გოგრიტი მოჩაობდა.

— მგელი არ უნდა იყო ის ვის გაუთა დღითი-მგელი ასე ახლის სოფელიან მგელი მოვიდეს? — თქვა სეკატამ.

— ახლათ, შოშილით კუბე უმბედა და თაქით უმბედედა, შენ ახლა ბოდეშეხი მოსოხედი, ტყის და სოფლის საღვარე რომ დარადედა, გეგინება მგელი პირდაღულ შემოსვლა სოფელში. დღეადარან სოფლის სა-ნაპარის მდებარე და მგლების რამდენიმე ნაკვეთიანი რომ გუდეს, იმბეხეხე არ შეგარჩენება? — შეუტია შოშილით არდეფანა.

— ამ სუხბარში იყუნენ სეკატე და არდეფანი გათოვლი, რომ იყუნენ გოგრიტი მოჩაობდა და თქვა:

— ეს შეუტარათი, რა ძაღლის პატრონაა, ახლდა თოვლით ზურგი ძილეს მოუჩანს და მინც რა ჩქარა მიდის!

— ბახუცია მონადირე მაინც არ იყოს, ჩოგარ მივლა მის სახლთან ასე ახლავს! — თქვა გოკამა.

— ეტყობა, მგელმა არ იცის მისი ნადირობის ამბავი რა ვუბარია ამისთანა მონადირეს, მგელი მისი მადრედა და თოვს არ დაიკლავს! — თქვა შოში.

— ახლათ, შენ არაა, თორმე ცოცხლებს არ გაუშვებენ; — სულ გაწვივდა მგლები, ეს ერთიდა გადარსა ცოცხლებს და ესენი თავისი ფეხით მიადგა ხახვი, შოში-კალი!

— მაშინ გაუთუხე გაუთუხელე შენი საქონელი იალდეზე და შემოდგომზე ნაძვითი დეგარუნდება! — ჩაქიქრებდა შოში.

მაგინა კარგა მანძილად ერთიდაც ხვანს დააკვირდნენ და ერთხმად დაასკვნეს, რომ უტყუარადა მგელი იყო, თანაც ზვადი, თორმე ჰუ მგელი ვერ გაბედედა ასე თამამად სოფელში შემოსვლა.

ჩაჩან მგელი მაიკუნეს, მონადირეები ერთმანეთის მარულად ვიამხანეს. და ათიოდ წუში სნადირო თოვლითი შეიარებულნი დაბარუნდნენ. მგელი ეს დაწინადა მამართლებითი თოვლიან ფერდობზე მიმავალი, ხან უჩქარებდა ფეხს, ხან შეჩერდებოდა, გვერდებდა, თოვლში ჩაიხარჩოდა.

— ჩაღა მინდებამინე დიბიტარის სახლს უმხანებს, ახლათ, იქ საქვილი ღმობდა რომ მოიპოვებდა! — გადალუპარკა სეკატამ არდეფანს.

— დიბიტარის სახლთა თუ სოკრატის სწორედ ასე დავიდვებს მგელი, დიბიტარის სახლი სოფლის თაქში ეყვალზე გასპარასაა, მგელმა იცის ეს, შენ ეს ვერ მიმხედარხარ, ეტყობა, ის კეთილად გჯობს!

— სხარბით ეს სულ შენა გვაქს!

— წყნით უახსუბი სეკატამ. — მონადირეებმა იმ ჭავხულ გაყვე-ნენ. სოფლის ცენტრად ირი ჩახერი ერთდროულად დარჩა, მათ ბა-

შვები აიდგნენ, ზოგირით ცნობის მოყვარე თანაფილელი უფარადოდა გაუყვა.

პირველ ჭავხულ დაიაღებულნი მქონდა, ნადირს კვალში ჩანდგომოდა, ამისონქების საშუალება არ მიეცა, ხოლო მთვრალი ხანა განხორცილებინა მათგან — სასაფრებოლო და პირდაპირი შეშობიდა; ეს უტარეულყოფდა გამარჯვებს. აღეში მომწვერულად ნადირს ცოცხლად თუ არ შეიპყროდნენ, მოკლადნენ მაინც.

მკერე ჭავხუი, რომელსაც ნადირის ბრძოლის სურვილი არ ჰქონდა, ადვილად დარჩა.

— ჭავხე გაკვირებული იყო — ერთ მგელს ახდენი ხახვი რომ მიხდევს, მტავი ვის დარჩებოდა.

— ჭვაპა ნაღებდა აინტერესებდა შემოღობიზე მგლებს მისი ძროხა რომ დაღლიქეს და თორმეტი თხე მიაყოლებს, წუნესაც ასე რომ გაუკეთონ, ჩვემბე ბავშვებს რა უნდა აკეთონ და ასეა, ეს აფიქრებოდა ამისომ მიხედვენ ასე ვაშაბევიში!

— უბახბო ვარლამა. — ეც ვრგახანუვებო, სულ ჩემს ძროხებს და თხეზე ხომ არ ანახებებს, სხვას ჩემს ნაკვები ნახავს, თუ!

— მოკითხე მგელს ვის ჩამდენი თხა და ძროხა უყვ, რაადირცვის ინსპექტორი ხომ არ გვაწინა? იმბე იხიე მოსოხეთ, თუ ღმერთი გაუწყურა და მინც შენი საქონელი ამოიღოს მზანდა, ერთი ხტრები, იცი წილის რქედანეწილი ძროხა რომ გავს, ის დაღლიქს, დღეღელი და-გეგობს. არა, ამბო, ვისაც მტავს მუხს, მას არაფერი მოკლდება, ქვა აღბარაში ვაჭარებულ კაცს ეშვას!

— შენ რაადე მგლის მზარეუ ხარ, სულ ჩემს საქონლისაგან უტყვიენ, თუ ასე გეყოლება, თხების ჭვაპ რომ გავს, წილ და ერთი მთხედ, მარად შენი მალხობლი დარჩები.

— კი, მთელი სიცოცხლე დაახმარებდა, შეიღებხა და შეიღებოლებხაც ვადხეცხეს, ვარლამის პირუტყვის პირი არსად გამოყრათ, მის წინაზე დიდ ვაღში ვართ. ერთ თოვლიან ზამთარს მშობი რომ ვაძვედობოდა, თანაც მთელი სოფელი იარაღი ჩამჭვარი მოიკლავდა დიდედვდა მან მიხსნა, თანაც ერთი თხა ჩჩუქა!

— ეყვბო ხარ, კაცის ვის ბავადეგნებდა? — ამ დროს ჩახხი ნადირს კვალში ჩახდებოდა. მგელი შეტბორად ჭოწვეთა წინ, თოვლის საყვად მძღვარ ნაბრტყე უჩქრებდა. მგელმა მტრეკინოდა, მთითონ სულ იქცებოდა და მტრეთა ცხვარ წინ შეიწყნებდა. მტრისა და სულ მტრისა უჩქრებდა და სულ სიარული.

ხახვი მგლის კვალს მიხდევდა, ვინ ვის უჩქრებდა, პირველი ვინც წინ მოუღლიდა, იცი ნადირს ვაგვალავ ვერ უღლებდა და გვერდულად ვარწმუნებდა, შენდგე მას მზარე ცვლად და ასე მიიყვდნენ წინ. ნადირის ნაკვეთის ავიან აკვირებოდა, ფხერი თოვლზე კარგად არც ვი ჩანდა.

ხანად სხვანობი

ახლასრული რიგული

მემტადობის მიწურულს, რიცა ტყის ფოთლი დასცვიდა და ეკვიპოებს მიდირი ვადასაშვებს, მოხუც ლესს სიკვდილს მიავიბობა.

შიში რა სათქმელია, ეყვლანი სიკვდილის შუღლები ვართ, მარამ არღანს ლოგინად ვიყვნა გაუსპაღლის ტარტავა-წამება. ღლები ტანჯუბოდა, რადაც სხვა სა-მზარბ ჩან ჩართიყვდა, ხან გამორიყვდა ის სამზარი მტებისმდებარე უნაწირო და ღლებს ვარდა თვალისმინობის, სხვა არაფერი შეგრჩნოდა, რომ ვახსობდებოდა. ამიტომ იყო, ჭრატის პაწია ნათელს მიეღვარე, ვაწამებულ თვალსან არ აცილებდა, ვითუ, ქუთუთაობი

ველარ შევიგარო და უცებ სამკარბი თავდავარი ვაღლებოდა.

სიხანეზე ჭრებოებით ვყარენ ღლებს ვაგებე და ქოლო-შოღლები; ახდენ ღამითვას ველარ ვაუღლებს. ღლები ტყვისასავით დამძიმებული ქუთუთებით ჭრატის შუქს გიღაბებოდა, სიკვდილს ურჩებოდა.

...შიშით თაქმურლო გოგინებს სხდავს, ეყვლას ვავიღობებს კონა უტრახებს, სასაფლავს ვაკვირებენ, სიკვდილს ვღიან, მერე ღლებს მიავსებს თვლები. — ღურ-ჯი, ნადირსოფლი და შავი თვალისაგან დღეღული. დღეღული ღლებსაგან მიოუტავს, შუღლზე ვლიცხდება და სუხხებს...

თავკული მიფიშვებდა, ეყვლე ამბორეული ბარღვი თიბეშუა მოვიღი — თას ველარ იტყვდა, ვაიფიქრა: სხედასიკვდილის წინ ანგლოზები გამომხვადნენ.

ფიქრის წასულს, ჭრატის შუტი ვაგუსტდა.

...ყვლად დანატრებულ, უკვიდობა, შიში ვადამწვარი მიდირი ციკცებდა და თუ რამ ბალახეულია, თავსკენ იხიდავს; იწვენ მოიკლას წყურვილი. სასაგამ-შრალი ღლებს ყანას ნანეს და ეთვისს ტარს ზღვი ძილეს იმავრებს. გამეჭვასაც წყურვილი კლავს, ნესტანა მიწას ჩიჩქნას ღლებს ეთვისს ტარი ხეღლად უჭრავდა და თანაც ეყვდა, უანა ცუტის ცუტის, ამან-სიკვდილი.

ისე ჭრატის შუქმა მოაბრუნა. — „ხანში გვეყვარ და ვეღვიდარი წყურვილს, ღმერთმა ყოველი უწყის!“

საჯაროებში სწრაფობენ

მეორე რაზმი მდგომარეობას სწრაფად აუღო აღლო — სწრაფად განსაზღვრა ნადირის სოფელი მეტრის ადგილი. ოთხი შეიარაღებული კაცი თავდაცვის პირველ ხაზზე ჩაახდრეს. ამასთან, თავდარები დამოკირეს, თავდაცვის მეორე ხაზიც გახატეს და იქ სამი კაცი ჩააყენეს. ეგვიპეის ოქო, ბრძოლის ბედი მათ ხაზგაბეზოლად გააფრთხილდა. დარჩენილები ახლო-მახლო სახლებში შეიხიზნნენ — ნადირმა არ შეგვენოშის, მინაბოთლებმა არ შეგვეალოს და ხელიდან არ დაგვიტყვიროს.

პირველი რაზმი ნადირის ხულ ახლო მანძილზე შეიჭრა. აქედან თოფის სროლა და შეიძლება, მაგრამ შეეშინათ, ვითურა ჩანსაგრებულებს რაიმე დაეუფოთო.

საფარში მყოფნი თოფმშენებელნი, ჩანსაგრებულნი, სულგანაბული ელოდნენ ნადირის გამოჩენას. თან უველას ერთი ჯარი აწუხებდა — გვერდით მყოფს არ დაესწრო თოფის გასროლა. უველას უნდოდა, მგელი მას მოეკლა, ასე ხმაგაყენდით ელოდნენ უველასე სანუცვარ მომენტს განთქმული მონადირეები.

პირველმა რაზმმა უციგია დასაცა და ნადირი სოფელში შეაგდო. მაგრამ, დაბო, მგელმა საფარს გვერდით აუარა და დამიტარის უწოში შევარდა, მდევართან ირი დაწინაურებულნი უწოში გადაეშვა.

სწრაფად აქ მოხდა მოულოდნელი ამბავი. სახლების აბინდენ აქ მოხიზნებულნი, ინგაგადრებულნი დამიტარის უწარბარა ნავარი გამოვარდა, მთელი მაღლი ეყვითა მომხდურნი, ამდენი რომ არჩენინა გაუცვალად თოვლებში.

დაბნულნი და გაწინაბებული მონადირეები თოფებს იხიზნდენ და გააფრთხილებულ ნავაგს იფრთხილდნენ. ბოლოს ფეხბარბეები გაეცალდნენ იქაურობას.

ხალს დიდ ხანს ჰქონდა სასაცილოდ ამ „ნადირობის“ ამბავი. თანაც ქვათყობილი დარჩენილ-სოფლის ირთუბან შორის დრმა თოფდენ გზა გაეყვალა.

□ ო დიდი სიყვარული შესაზრასი, რომელიც უძველესი დამინაში დასადღერებს.

□ დიდი სიყვარული პატარა მიზეზით არ ეკვება.

□ კემშარტი სიყვარული ერთადერთია, რომელიც ინთება და არ ქრება.

□ მალოდენ მზე ანათებს, დაბლიდან — კემშარტება.

□ უველასე კარგი წაწალი საცუთარა გონება.

□ მიწუნი დამაღულ ოქრის დაე-მაღავი ტინა სქობს.

□ სისარბე უძირია და უძილო.

□ წყვეტულ ხეზე დადნობილია.

□ როცა ლობი ეკვება, ტუჩა უკდს იწებს.

□ ვიდრე მწვერავლებს ახვალ — მუხლის ღონე მოიხობ.

შუბა ნათიძე.

ექიმი — რატომ ეწვეით პაპაროსს? ხომ ვიხარბით, იგი თვენი განბრებულბობასთვის მავენს! პაციენტი — ჰოდა, ამიტომაც მინდა, დაწვეა და გავრი ვივარო.

— არა გრცხენია, ბიჭო, კიდევ მომატეუ?

— რა ეწინა, მატეუთარბით ვი გარბილი.

პაციენტი — ექიმო, ერთ მხარეს მაცოცხებს, მეორეზე კი — მაცხელებს.

ექიმი — სადაა გვიცოვ, იქ თბილია, ხოლო სადაც მცხელებს, გრილია ჩაიციტ.

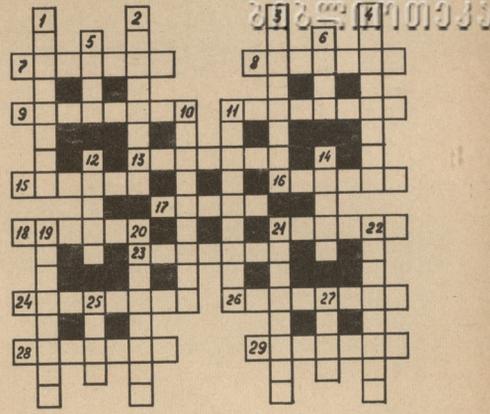
პაციენტი — ობერაკის შემდეგ ირი წლით გამოსაგროლეუთ სოცოცხე, ეს ძალიან ცოტაა, რა მეშველება?!

ექიმი — უკუბრუნდეთ გაგივთებ ობერაკისა.

თინათინ ხმალამე.

პროსოდი

ბერძნული
შეხვედრა
4101933

- პროსოდიკალად: 7. სოლოქო ცენტრი უტარანაში; 8. რუხი მწიგანი; 9. აზის სახელმწიფო; 11. სადესნაწყოლო უვაფლწულნი; 18. რსოსის საოდელო ცენტრი; 15. კობლანის წარწარბის; 16. მარცხი; 17. ვიტანის ქალბი; 18. ტარანის მუსიკა; 21. წარმოების ვალბისა და ვალდებულბობა ერთობლიობა; 28. კარა; 24. საბურო ან სამარეველო ამხანაგობა კაბილბობის ქვეყნებში; 28. რანახიტის სპეციალბობა; 28. მთვლის წარწარბის პეტრბონა; 29. რადოც ან ტელეგადამცემის ტექსტის მთხოვბობა.
- პირბინალბობა: 1. ცალკე გამოცემა, განიგვინა; 2. გოგოლის სიგის; 3. მედიცინის დარბა; 4. სახელმწიფო სახბროც ამერბონა; 5. მომქმედი ულყანი ცერბონა; 6. ვიონის წარწარბის პეტრბონა; 10. ახარბების, ხელსაწყოების ერთობლიობა; 11. ვადმუოფობი მისწრაფება წრისაში, მოხსენებლობაში; 12. ნადირობის კანონების დამცემა; 14. შიხს სახტების ლბენბობა; 19. ოპონირბი განბოშობის ხელფეხური ბიჭობა; 20. მოსარბების, დასახლებების წინააღმდეგ კამბონი გამოცემა პირბი; 21. მრავალწარბავა, რომლის უველა წანავა (ფუძის გარდა) თავს უტარან მწვერავბში; 22. სახულდ სარბავი; 25. ახალგარბდა აწნაფობი ვიგი შუა საუკუნეების დასხველი ცერბონაში; 27. ლაბიონური აწნაწის ერთ-ერთი ასო.

შეადგინა თამარ იმბრონიწილკა.

კიდევ წერეთვა ლის.

...მაგიდის ბოლოში ოთხის განსვენებული დღეა ზის და მდურბი. წუნარი, ნადლიანი სიმდგარა ფინრება ხატბა. სწრაფნი ის სიმდგარა, ბავშობაში რომ უწურბობა და დღეა. ლეტი გინის, გული სტავია და ცრემლებს ხელისხეული იწუნებს. დედის სიმდგარა ხუღს უწრაფობებს და სულს სატყვივარი იცრემლებს. დღეა გარისხანდის, სიმდგარა უკან მისვლენ, სულსაც მორბება ხატბავსველი...

კვლავ გაერთა ტრავის შუქი. გაყინული ხეების სტვება, ტყაბუბის გადაფარება საყვად, ამასთან ისევ ჩაუტრა მწერა. ... დიდინი ზარბეი დატყუენბდნენ, ზღე საფოქელბეუ ქსელბოდნენ და თავიც ატეო-იქით უხტობდა კბილები დასცივდა, ზარბეს უწინი დაწვდილი, თავზე ჩამოეწმენდა და გაუტრქმენდა...

შეშარბავი, გამოცელებული თვალბი გახილა.

„ზარი აღმუთხო სოფელს, ხანინის დროს რომ დეარბავთ, მაგრამ მხიბე წლები იყო, ვერ ვახარბულე და-ნაპირბი. გულბოჭოაღულ უფულო, მაპატობი.“

ისევ გადაქნადა უსწურბული.

...თაღულმდებელი სიმალბოდენ მოცილოდნენ ქერის ძმბნი, ზღე ვერბოდნენ, ცოცხლად მარბადდნენ. პირას მპირბი. გულბოჭოაღულ უფულო, მაპატობი და ეველი უტყვივარბენ, ჯოჯობურა აღბი მხვედნენ და მიე უველი უტყობდნენ...

ძილბის გახილაა უვე სხიგბმარბილი, უსიციფლო თვალები.

„მარტბის თავის მონავარი ქერის არ განდღვდილი ხელები და ახლა ის ქერი მკლავს.“

მარტბის ქერი მიციტი, უნდოდა შეეხებობისაბი მვეძახბა, მაგრამ ხმამ ამოსავალი გზა ვერ იპოვა.სხეულბი

ცხელი ფსიგბი მიმოღვრბა. ლბსმა გამავებელი ენა დაღმობოდა, თითბი პირბი ტკბავს, ყლდნენ ხსნ რომ ამოწვენ. მაგრამ კრბე მვეწრა, ისევევეს თითბი დიბიტობს. ხმბურბი მამოცილოდნენ ქუთუთბი.

ფანტრბეი გაიღო, ხატბაში თფირბ ტლო შემობრბა, მოფრბალბებს, მოფრბალბებს, ბოლო არ ურბს; მუსხავბი გაანათა იქნობინა. ტლო ჩილოები ქვევა ტანსუჯრბ ფეხებზე შემობრბა, მეგრ — ხელბეზუ, მხრბეზუსულ უფრო მიღობდა და მგებობდა... ლბსმა მვეწრა იტრბინი, მეგრ ტრბი თავში მვეწრა და ტრბინი მვეღვტრბა, ყველა სახარბიში მვეწრა და რბობდა მოგიო. ბოლოს ყველზე შემობრბავდა. სულ უფრო და უფრო მგებობდა... სულ უფრო და უფრო მავტბდა. ქარბიტი დამწერბდა და ცერბანებოდა, ცერბანებოდა უსაშველბი.

უტარბინლდენ ობარბენა, ჭაბბა საბბინაწბა.

თითქვის ლუჯარული

ამერიკის შერთებული შტატების ერთ-ერთი კოლექტის სტუდენტმა ჯონ ანდერსონმა ახალი მსოფლიო რეკორდი დააბარა კანადრავის თამაშის ხანგრძლივობაში. იგი 81 საათისა და 2 წუთის განმავლობაში თამაშობდა კანადრავს.

აღსანიშნავია, რომ ჯონ ანდერსონმა მოწინააღმდეგეებთან ნათამაშები პარტიების 90 პროცენტი მოიგო.

ჩეხოსლოვაკიის სოფელ მიკულოვოში იწახება მსოფლიოში უველაზე დიდი კასრი, რომელშიც 10.000 ლიტრი ღვინო ეტევება.

კასრს აქვს 22 ოთახი საღვთის. თითოეული საღვთის 390 კილოგრამი იწონის.

კასრი სამი საუკუნის წინათ დააშალა ვინე კრი შტოლ შპეტტმა.

ინდოელი ბოტანიკოსები ამას წინათ წააწუდნენ ლაინიმაგვარ მცენარეს, რომელიც აქამდე ცნობილ მცენარეთა შორის უველაზე მაღალი იზრდება. ამ მცენარის ღერის სიგრძე საშუალოდ 300 მეტრზე შეტება.

ცნობილია ფეხბურთელმა სტენლი მეტიუზმა 88-ჯერ მიიღო მონაწილეობა ინგლისის ფეხბურთულთა ნაკრების მატჩებში.

სტენლი მეტიუზს გაღაწევიბილი აქვს წელს ითამაშოს ვეტერანთა გუნდის შემადგენლობაში. რომელიც ჩეხოსლოვაკიაში გამართავს მატჩს. სტენლი მეტიუზი ამჟამად... 63 წლისაა.

ინგლისის ქალაქ ბრისტოლის მახლობლად ამას წინათ მოუღვინდნელად გამოჩნდა ცაში ჩამოკიდებული შავიფაფა, რომლის სიგრძე იყო... 40 მეტრი.

როგორც შემდეგ გამოირკვა, ეს შავიფაფა თურმე რეკლამისთვის გამოკიდდა ერთ-ერთმა ფირმამ. რომელიც მოღერა ჩინების უშვებდა.

გამოსახილი თანხის მიღების მიზნით, იტალიაში ერთი წლის მანძილზე განგებტერებმა 65 გამოჩინილი პირიუზნა გაიტაცეს.

მათა გამოსახილმა თანხამ... 50.000.000.000 ლირას გადააპარბა.

გუტენბერგის მიერ გამოცემული ბიბლია, რომელიც ერთ კერძო პირს ჰქონდა შემონახული, ამას წინათ ნიუ-იორკში გამართულ საჯარო ვებრუბზე გაიყიდა... ნახევარ მილიონ დოლარად.

ლონდონის ერთ-ერთ ბანკში „აბოვიეს“ ხელნაწერებით სავსე ჩემოდანი, რომელიც 150 წლის წინათ იყო შენახული.

ჩემოდანში აღმოჩნდა ბაირონისა და შელის რამდენიმე ნაწარმოების უნიკალური ხელნაწერი, ნაპოლიენ ბონაპარტეს ერთ-ერთი მხატვრის დღიური.

ეს მხატვრი იმპერატორს თან ახლდა წმინდა ელენის კუნძულზე გაქვების დროს.

ოკუბური მდგომარეობა თურმე ვარკვეულ გავლენას ახდენს თამბაქოს წვეაზე.

ვაშინგტონელმა სტეფანისტებმა დადგინეს, რომ ამერიკის მოსახლეობაში დაქორწინებულთა შორის თამბაქოს ეწევა 88 პროცენტი ადამიანი: ქმართან გაცილებულთა შორის თამბაქოს ეწევა 50 პროცენტი ქალი. ცოლთან გაერთილთა შორის— 60 პროცენტი მამაკაცი.

განგაზიზიბით დადგინდა, რომ ჩვეს პლანეტაზე უველა წუთში საშუალოდ იბადება 182 ადამიანი.

შეცინებები ვარაუდობენ, რომ 10 ათასი წლის წინათ მიწის მსოფლიოში ზედი მილიონზე ნაკლები ადამიანი ცხოვრობდა.

პარიზი PARIS

ჩვენი ეტრნალის მოთხოვლები კარგად იცნობენ „დროშის“ № 2-ში დაბეჭდილ ფოტო-უნალისტის თიბა თურქიას სანტერეოდ გაღვინებულ ლონდონის ისტორიულ ადგილებს. სწოვად მოღვინეთა ძველებსა და ლონდონის ხელსახურებს. ესაა პარიზის უშვენიერესი ადგილები, ძველები და შრომელი ადამიანები. მათში ასახულია, რამდენადც შესაძლებელია ფოტო-უნალისტის, პარიზის შესანიშნავი ადგილები, ინდუსტრია და მისი მოთავი და მტურბიანი ქვერბი.

გარეკანის პირველ გვერდზე: ფოტოს ნახსადურის მიერ სარწმონო რაიონის ხელმძღვანელი, ინჟინერი ჭუბუბ ქანტურია. აღეკანსად რე სააკოვის ფოტო.

გადეცა საწაობად 6/11-77 წ., ხელმოწერილია დასაბეჭდად 20/1-77 წ., ქადალის ზომა 70x108/16, ფიზიკური ნაბეჭდი ფურცელი 2,5, პირიბიბი ნაბეჭდი ფურცელი 2,5, საადრეცხო-საგამომცემლო თაბახი 4,0, ტირაჟი 50.0000 შუკა. 1228 უფ 00697, ფახი 30 კაბ.

Ежемесячный общественно-политический и литературно-художественный журнал «Дроша» (на грузинском языке) Издательство ЦК КП Грузии

საქ. კა ცკ-ის გამომცემლობის სტამბა, თბილისი, ლენინის ქ. № 14.

Типография издательства ЦК КП Грузии, Тбилиси, ул. Ленина, 14

რედაქციის მიხამართი:
880008, თბილისი 8, რუსთაველის პრ. 42, ტელ. — მთ. რედაქციის — 99-54-66, 3/მე. მიდინის — 99-58-69, განყოფილებების — 99-38-42, 99-01-89.
რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

მთარ თურქია

სახლი მარიროლის ქუჩაზე, სადაც ცხოვრობდა ვ. ი. ლენინი.

გასტინება.

მონეტალივ მხატვარი.

ლუკაზი.

სულუბებს გამომკველი მონატარაზე.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

თბილისის ფილიალი

ИИ.ДЕК 76056

უცნობი კატორეკის საფლავიან.